

Звіт
ректора Харківського національного медичного університету
Капустника Валерія Андрійовича про виконання умов контракту
з Міністерством охорони здоров'я України за 2021 рік

Харківський національний медичний університет здійснює свою діяльність на підставі положень Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову та науково-дослідну діяльність», Статуту університету, нової редакції Концепції розвитку ХНМУ на 2015-2025 роки та інших нормативно-правових актів України.

У звітному періоді університет продовжував роботу щодо зміцнення своїх позицій у рейтингах як державного, так і міжнародного рівня. Серед закладів вищої освіти України за результатами **консолідованого рейтингу 2021 року** університет піднявся на 3 місце серед медичних ЗВО та на 13 позицію у загальному рейтингу ЗВО. У рейтингу **«Топ–200 Україна»** університет посів 43-є загальне місце (53 у 2020 р.). Університет продовжує демонструвати високі показники публікаційної активності, зокрема за результатами **рейтингу у базі Scopus**, поступово зростає Індекс Гірша, кількість цитувань та кількість публікацій.

У квітні 2021 року на Міжнародних спеціалізованих виставках «Освіта та кар'єра – 2021» університет отримав Гран-прі в номінації «Міжнародне співробітництво в галузі освіти і науки» та почесне звання «Лідер міжнародної діяльності», а в листопаді був визнаний переможцем (Гран-Прі) в номінації «Компетентнісний підхід в освітній діяльності вищої школи» та отримав Почесне звання «Лідер вищої освіти України».

За результатами визначення ступенів ризику провадження господарської діяльності Державною службою якості освіти для ХНМУ встановлено **незначний ступінь ризику**.

Кадрова політика

Кадрова робота в університеті була спрямована на збереження якісного професорсько-викладацького складу, його подальше професійне зростання, створення дієвого кадрового резерву. Вона включала такі заходи:

- оптимізація підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;
- формування дієвого кадрового резерву на всіх кафедрах, особливо на тих, що очолюють особи пенсійного та передпенсійного віку;
- організація та проведення конкурсів на посади професорсько-викладацького складу, контроль за дотриманням конкурсного відбору претендентів;
- перевірка та контроль за дотриманням правил внутрішнього розпорядку та вимог законодавства про працю.

Станом на кінець 2021 р. навчально-виховний процес в університеті забезпечували 984 викладачі, зокрема 156 (15,85%) докторів наук, 591 (60,06%) кандидат наук. Частка викладачів з науковими ступенями та вченими званнями становила 75,91%. Не мають наукового ступеня 237 осіб (24,08%) (табл. 1).

За сумісництвом в університеті працювало 142 викладачі, зокрема 29 (20,4% загальної кількості сумісників) докторів наук, 71 (50%) кандидат наук. Не мають наукового ступеня серед сумісників 42 особи (29,6%).

Таблиця 1

Показники, що характеризують кадровий склад викладачів університету

Кількість викладачів	2019	2020	2021
За основним місцем роботи	989	972	984
Працюють за сумісництвом	134	124	142
Штатні викладачі, які не мають наукового ступеня (<i>питома вага від загальної кількості штатних викладачів</i>)	249 (25,2%)	238 (24,5%)	237 (24,08%)
Кількість викладачів, які володіють англійською мовою	631 (56,19%)	645 (58,85%)	645 (57,28%)
- з них мають міжнародні сертифікати на рівні не нижче B2	311 (49,29%)	341 (52,86%)	360 (55,81%)

Серед співробітників університету – 3 дійсні члени (академіки) НАМН України О.М. Біловол, В.В. Бойко, Ю.І.Караченцев, 3 члени-кореспонденти НАМН України (О.Я. Гречаніна, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов,), 9 лауреатів Державної премії України (В.В. Бойко, О.М. Біловол, О.Я. Гречаніна, А.Г. Істомін, І.А. Криворучко, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, В.О. Сипливиий, Ж.Д. Семидоцька), 15 заслужених діячів науки і техніки України (О.Я. Бабак, О.М. Біловол, В.В. Бойко, М.П. Воронцов, О.Я. Гречаніна, Л.В. Журавльова, О.М. Ковальова, І.Ф. Костюк, П.Г. Кравчун, І.А. Криворучко, В.І. Лупальцов, В.В. М'ясоєдов, Ж.Д. Семидоцька, С.І. Шевченко, Т.В. Фролова), 3 заслужені працівники освіти України (Ю.О. Садовниченко, В.А. Капустник, М.А. Лісова), 16 заслужених лікарів України (В.М. Лісовий, А.М. Дащук, О.М. Біловол, М.І. Березка, Н.М. Андон'єва, К.М. Сокол, Ю.В. Одинець, Г.Р. Муратов, І.В. Летік, К.Ю. Пархоменко, В.І. Савенков, О.М. Пісоцький, В.М. Чеверда, В.О. Прасол, В.В. Кучерявченко, В.В. Негодуйко), 1 заслужений працівник фармації України (Т.І. Єрмоленко), 2 заслужені працівники охорони здоров'я України (В.Т. Поліщук, Е.М. Хорошун).

Продовжувалася робота щодо омолодження складу викладачів університету за рахунок прийому на роботу випускників аспірантури та докторантури, залучення до викладацької діяльності випускників закладів вищої освіти, лікарів закладів охорони здоров'я на кафедри ХНМУ. Водночас акцент робився на збереження професійного кадрового осередка викладачів університету, чим пояснюється кількість осіб пенсійного віку (табл. 2).

Таблиця 2

Кількість викладачів пенсійного віку

	2019	2020	2021
Мають пенсійний вік (<i>% від загальної кількості викладачів</i>)	195 (19,7%)	200 (20,6%)	201 (20,4%)

70 кафедр університету очолюють завідувачі, серед яких 62- доктори наук, 8- кандидатів наук (теоретичні кафедри) (табл. 3). Робота з підготовки кадрового резерву на посади завідувачів кафедр перебуває під постійним контролем.

Таблиця 3

Характеристика кадрового складу завідувачів кафедр

Завідувачі кафедр	2019	2020	2021
Усього	70	71	70
Пенсійного віку (<i>% від загальної кількості завідувачів кафедр</i>)	34 (46%)	36 (51%)	33 (47%)
Доктори наук (<i>% від загальної кількості завідувачів кафедр</i>)	61 (87%)	62 (87%)	62 (88%)
Особи без звання «професор» та наукового ступеня доктора наук (<i>% від загальної кількості завідувачів кафедр</i>)	9 (13%)	9 (13%)	8 (11%)

Актуальним залишається питання залучення молодих докторів наук – співробітників інших медичних закладів вищої освіти, а також співробітників академічних НДІ на посади завідувачів кафедр, очолюваних наразі особами пенсійного віку.

Трудова дисципліна в ХНМУ базується на виконанні вимог КЗпП України, Колективного Договору між адміністрацією та профспілкою працівників ХНМУ щодо дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку, недопущення фактів прогулів, запізнення на роботу, порушень трудової дисципліни у вигляді розпиття спиртних напоїв на робочих місцях та скоєння інших правопорушень.

На кафедрах, у службах та підрозділах ХНМУ ведуться таблиці обліку робочого часу, які щомісячно надаються до відділу кадрів на перевірку та є підставою для нарахування заробітної платні. Також згідно з колективним Договором, у підрозділах наявні Журнали обліку робочого часу, у яких зазначається час перебування на робочому місці під особистий підпис кожного працівника.

Підготовка науково-педагогічних кадрів проводиться шляхом навчання в аспірантурі. За програмами підготовки докторів філософії отримують освіту 127 аспірантів, з них 99 на очній і 28 на заочній формі. Якість підготовки PhD-аспірантів постійно перебуває в центрі уваги відповідних підрозділів університету.

Відповідно до вимог діючих загальнодержавних та локальних нормативно-правових документів, **підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників** ХНМУ проходить шляхом отримання другої вищої освіти за спеціальностями «Освітні, педагогічні науки», «Публічне управління та адміністрування» магістерського рівня, проходження курсів підвищення кваліфікації, стажування, зокрема за кордоном, участі у сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, вебінарах, майстер-класах, заходах розвитку мовної компетентності тощо.

У 2021 році, відповідно до планів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, підвищили кваліфікацію 1103 особи, з них 63 отримали другу вищу освіту, 48 – взяли участь у стажуваннях, зокрема 14 - за кордоном,

424 – отримали сертифікати внутрішньоуніверситетської системи підвищення кваліфікації викладачів ХНМУ, 25 співробітників пройшли курси кваліфікаційних тематичних складових підвищення кваліфікації на базі НФаУ, 578 науково-педагогічних працівників пройшли тематичні удосконалення, стажування та спеціалізації з фахової післядипломної підготовки, підтвердили лікарську категорію та пройшли атестацію. За звітний період 91 науково-педагогічний працівник отримав міжнародні сертифікати, що підтверджують знання англійської мови на рівні не нижче B2.

Освітня діяльність університету

Провідним напрямом освітньої діяльності університету у 2021 р. була реалізація програмних заходів з метою забезпечення якості освіти відповідно до стандартів європейського рівня: розвиток студентоцентрованості освітнього процесу, вдосконалення політик формування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів освіти, формування культури якості освіти, створення сучасного освітнього середовища, посилення засад академічної доброчесності, подальше впровадження новітніх освітніх технологій, сучасних засобів моніторингу та підвищення якості надання освітніх послуг, ефективна організація освітнього процесу, підвищення професійного рівня викладацького складу університету тощо.

В університеті суворо дотримуються ліцензійні умови. Оновлення та підтримка в актуальному стані відомостей про наукових, науково-педагогічних (педагогічних) працівників, а також відомостей про матеріально-технічне забезпечення за місцями провадження освітньої діяльності здійснюється відповідно до термінів, визначених п. 43 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30 грудня 2015 р. №1187 (із змінами), в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

У 2021 році в Національному агентстві із забезпечення якості вищої освіти було акредитовано 8 освітніх програм:

- ОП **«Лабораторна діагностика»** першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування – отримано сертифікат про акредитацію на 5 років,
- ОП **«Медицина»** другого (магістерського) рівня зі спеціальності 222 Медицина – отримано сертифікат на 5 років,
- ОП **«Стоматологія»** другого (магістерського) рівня зі спеціальності 221 Стоматологія – отримано сертифікат на 5 років,
- ОП **«Фізична терапія»** другого (магістерського) рівня зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія – отримано сертифікат на 5 років,
- ОП **«Громадське здоров'я»** другого (магістерського) рівня зі спеціальності 229 Громадське здоров'я – отримано сертифікат на 5 років,
- ОП **«Медицина»** третього (освітньо-наукового рівня) зі спеціальності 222 Медицина – отримано сертифікат на 5 років,
- ОП **«Стоматологія»** третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 221 Стоматологія – отримано сертифікат на 5 років,

- ОП «Педіатрія» третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 228 Педіатрія – отримано сертифікат на 5 років.

Формування контингенту здобувачів освіти є одним із пріоритетних напрямів діяльності університету. Прийом студентів на навчання до Харківського національного медичного університету у 2021 році здійснювався згідно з чинним законодавством.

Відповідно до плану прийому в рамках ліцензійного обсягу підготовки фахівців, вітчизняні студенти вступали в університет на місця державного замовлення та місця за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб. У 2021 році до Приймальної комісії ХНМУ надійшло 3790 заяв, що на 7,4% більше показників минулого року. Традиційно найбільшу кількість заяв (2046), було зареєстровано на спеціальність «Медицина», 670 заяв подано на спеціальність «Стоматологія», 225 заяв – на спеціальність «Педіатрія». Значним попитом у звітному році користувалися спеціальності бакалаврського рівня «Технології медичної діагностики та лікування», «Фізична терапія, ерготерапія», на які було подано 587 заяв.

Зарахування на навчання на місця державного замовлення проходило в автоматизованому режимі системою ЄДЕБО в межах спільного широкого конкурсу для ЗВО сфери підпорядкування МОЗ України та МОН України за відкритими пропозиціями «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія», «Технології медичної діагностики та лікування», «Фізична терапія, ерготерапія» на підставі конкурсного балу з урахуванням пріоритету заяви в один етап та за фіксованою пропозицією «Медсестринство» згідно з рейтинговим списком.

За результатами адресного розміщення Державного замовлення (широкого конкурсу) Університет отримав 100 % рекомендацій на бюджетні місця згідно з доведеними максимальними обсягами державного замовлення. У 2021 році до ХНМУ на місця навчання за державним замовленням зараховано 398 студентів, зокрема за ступенем освіти «Бакалавр»: на спеціальність «Медсестринство» – 5 студентів, «Технології медичної діагностики та лікування» – 3 студенти, «Фізична терапія, ерготерапія» – 5 студентів; за ступенем освіти «Магістр»: на спеціальність «Стоматологія» – 5 осіб, «Педіатрія» – 14 та «Медицина» – 366 осіб. Прохідний бал на місця навчання за державним замовленням у загальній конкурсній групі становив: «Медицина» – 177,072, «Педіатрія» – 175,746, «Стоматологія» – 197,884, «Технології медичної діагностики та лікування» – 178,704, «Фізична терапія, ерготерапія» – 183,498 та «Медсестринство» – 132,5 бала.

При цьому, відповідно до статистичних даних ЄДЕБО, за результатами широкого конкурсу Університет серед медичних закладів вищої освіти України за показниками прохідного конкурсного балу посідає першу позицію за спеціальністю «Педіатрія» з прохідним балом 175,746 та другу позицію за спеціальністю «Стоматологія» з прохідним балом 197,884 за загальним конкурсом. Також ХНМУ посів перші позиції за спеціальностями бакалаврського ступеня, за якими вдруге в цьому році були отримані місця державного замовлення. Це «Фізична терапія, ерготерапія» з балом 183,495 та «Технології медичної діагностики та лікування» з прохідним балом 178,704 за загальним конкурсом.

Важливим показником затребуваності університету серед молоді та ефективності проведення вступної кампанії є відсоток студентів, які отримали

бюджетне місце за заявою з першим пріоритетом. У 2021 році серед рекомендованих вступників на навчання до ХНМУ за державним замовленням 89,4% отримали рекомендацію за першим пріоритетом, що свідчить про високий попит на освітні послуги в ХНМУ серед вступників України з високими результатами ЗНО.

У звітному році правом на переведення на вакантні місця державного замовлення, яке передбачено чинним законодавством для пільгових категорій осіб з числа студентів зарахованих на навчання на 1 курс за кошти фізичних та/або юридичних осіб, скористався один вступник зі статусом дитини особи, визнаної постраждалим учасником Революції Гідності, на спеціальність «Медицина».

На місця навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб у 2021 році зараховано 286 вітчизняних студентів. Процес зарахування до ХНМУ на місця навчання за контрактом відображав загальні закономірності вступної кампанії до медичних ЗВО України 2021 року.

У 2021 році набір іноземних громадян та осіб без громадянства на навчання до ХНМУ проводився на акредитовані освітні програми в рамках відповідної ліцензії Міністерства освіти і науки України, а також відповідно до чинного законодавства України і характеризувався значними організаційними труднощами, обумовленими карантинними заходами у зв'язку з поширенням COVID – 19. ХНМУ було укладено відповідні договори з суб'єктами підприємницької діяльності щодо надання послуг з організації набору іноземних громадян.

Приєм документів здійснювався на освітній ступінь «магістр» за ОПП «Медицина» та «Стоматологія». Крім того, у 2021 році вперше проведено набір іноземних громадян на освітній ступінь «бакалавр» за ОПП «Сестринська справа», спеціальність «Медсестринство» на основі ПЗСО.

Загалом, у цьому році було прийнято 1094 іноземні громадяни, з них на ОПП «Медицина» - 811, на ОПП «Стоматологія» - 276, та вперше 7 осіб зараховано на ОПП «Сестринська справа», спеціальність «Медсестринство» (табл. 4).

Таблиця 4

Кількість іноземних громадян, прийнятих на навчання до ХНМУ у 2021/2022н.р. (весняний і осінній набір)

5 факультет з підготовки іноземних студентів			6 факультет з підготовки іноземних студентів		7 факультет з підготовки іноземних студентів	ПФ
Медицина	Стомат.	Медсестр.	Медицина	Стомат.	Медицина	
5	5	7	416	119+152	390	32
17			687		390	32

Країни-лідери за результатами набору 2020-2021 року: Індія – **511** (22%); Марокко – **53** (6%); Судан – **34** (4%); Ліван – **31** (4%); Сирія – **31** (4%); Йорданія – **24** (3%); Ємен – **14** (2%); Нігерія – **11** (1%).

У цілому за результатами вступної кампанії 2021 року до Харківського національного медичного університету на навчання зараховано 1778 студентів, з яких 684 вітчизняні студенти, зокрема за державним замовленням – 398 осіб та на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб – 286.

Велику увагу було приділено інформаційному супроводу вступної кампанії. Хід вступної кампанії детально було висвітлено на стендах Приймальної комісії, офіційному вебсайті університету. Працювали консультативні телефони та телефон довіри ХНМУ. Уся інформація про вступників вносилася до ЄДЕБО в режимі реального часу.

На кінець 2021 року **загальний контингент студентів університету** становив 8466 осіб, зокрема студентів- громадян України – 3483 особи, студентів- громадян іноземних держав – 4983 особи.

Загальна кількість студентів денної форми навчання становить 8303 особи. Серед вітчизняних студентів кількість здобувачів освіти з інших міст становила 1674 особи.

Освітній процес в університеті **побудовано відповідно до стандартів вищої освіти зі спеціальностей за освітніми програмами.**

Згідно з Відомостями щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти, ХНМУ ведеться підготовка фахівців за такими освітніми ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) та спеціальностями:

«Фаховий молодший бакалавр»:

Галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 223 Медсестринство.

«Молодший спеціаліст»:

Галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 223 Медсестринство.

«Бакалавр»:

Галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності: 223 Медсестринство; 224 Технології медичної діагностики та лікування; 227 Фізична терапія, ерготерапія. Галузь знань 23 Соціальна робота, спеціальність 231 Соціальна робота.

«Магістр»:

Галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності: 221 Стоматологія; 222 Медицина; 223 Медсестринство; 224 Технології медичної діагностики та лікування; 227 Фізична терапія, ерготерапія; 228 Педіатрія, 229 Громадське здоров'я. Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки. Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування, спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування.

«Доктор філософії»:

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності: 221 Стоматологія; 222 Медицина; 224 Технології медичної діагностики та лікування; 228 Педіатрія.

Подальша **розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти** є пріоритетним напрямом розвитку університету.

Впродовж звітного періоду були вжиті заходи щодо **вдосконалення та розширення програмного комплексу «Автоматизована система управління навчальним закладом»**. Запроваджено електронну систему адміністрування успішності студентів – електронні відомості поточної навчальної діяльності та підсумкового контролю знань здобувачів освіти; оновлено персональний кабінет студента; розширено можливості та функції персонального кабінету викладача. Впроваджено систему моніторингу підвищення педагогічної кваліфікації НПП. Продовжується робота щодо вдосконалення реалізації процедур запису на відпрацювання, функціонування модуля статистичних даних, модуля деканат.

Ще одним вектором розвитку університету є залучення до всіх ланок освітньої діяльності інноваційних технологій навчання. У звітному періоді продовжено роботу щодо застосування симуляційних технологій у навчальному процесі. Для удосконалення цього напрямку діяльності на базі профільних міжкафедральних симуляційних класів з педіатрії, хірургії, акушерства та гінекології, терапії, медицини невідкладних станів було створено **Симуляційний центр**. Проведено низку заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації викладачів щодо застосування технологій симуляційного навчання в освітньому процесі, зокрема організовано тематичне вдосконалення «Школа симуляційного навчання» для викладачів університету. У 2021 р. було придбано та впроваджено в освітній процес інтерактивну платформу віртуального пацієнта «Academix 3d», яка має понад 150 клінічних сценаріїв, 50 навчальних фільмів за терапевтичним профілем.

На базі Симуляційного центру проводять практичні заняття 17 клінічних кафедр університету, відпрацьовуються практичні навички зі студентами 5 та 6 курсів (на 5 курсі - 2 заняття за кожною дисципліною, на 6 курсі - 3 заняття за кожною дисципліною) у супроводі викладачів, які пройшли навчання на циклі ТУ «Школа симуляційного навчання» та отримали допуск до роботи з симуляторами.

У цьому році вперше було підготовлено та проведено процедуру випускних іспитів у форматі об'єктивного структурованого клінічного (практичного) іспиту за спеціальностями «Фізична терапія та ерготерапія» (на базі Симуляційного центру ННІ ЯО) та «Стоматологія» (на базі Університетського стоматологічного центру).

Продовжено значну роботу по запровадженню **змішаного навчання в освітній простір університету**, його технічного, технологічного, організаційно-методичного забезпечення Центром дистанційного навчання ННІ ЯО; вирішувалися питання, що були пов'язані з плануванням, організацією і забезпеченням навчального процесу в університеті на основі технологій дистанційного навчання; надання консультативної допомоги викладачам щодо впровадження дистанційного навчання, сприяння при розробленні викладачами кафедр інтерактивних електронних навчально-методичних матеріалів відповідно до актуальних напрямів підготовки.

ЦДН адмініструє університетський інформаційно–освітній портал «Дистанційне навчання ХНМУ», який створено на базі системи управління навчанням «Moodle». За 2021 рік його обчислювальні можливості модернізовано та збільшено на 50%. Це освітнє середовище забезпечує організацію синхронного та асинхронного формату навчання з використанням дистанційних курсів, засобів контролю результатів навчання, іншого навчального контенту та корпоративних застосунків сервісу Google Workspace for Education, зокрема сервісу відео- та аудіо конференцій Google Meet. В університеті впроваджено систему корпоративної пошти для всіх без винятку здобувачів освіти та викладачів, що забезпечує швидку та ефективну комунікацію серед усіх учасників освітнього процесу.

У ЦДН організовано та працюють 2 класи, обладнані комп'ютерною технікою для проведення навчальних занять, відеоапаратурою для зйомок та опрацювання навчального відеоконтенту. На кінець 2021 року Центром відзнято 49 відеолекцій.

Для забезпечення достатнього рівня кваліфікації викладачів щодо використання сучасних цифрових освітніх технологій, ЦДН створено та

модерується університетський дистанційний курс «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти», який на сьогодні пройшов 201 викладач університету, доступні навчально-інформаційні матеріали щодо організації навчання в дистанційному форматі, зокрема «Основи професійної майстерності викладачів», «Етапи створення та атестації дистанційних курсів», «Цифрові інструменти Google», «Цифрові інструменти Microsoft».

Постійно проводиться робота по наповненню інформаційно-освітнього порталу «Дистанційне навчання ХНМУ» навчально-методичними матеріалами для супроводу здобувачів освіти з метою опанування навчальних дисциплін, створюються електронні курси, зокрема забезпечення самостійної роботи студентів. Проводиться значна робота для формування та забезпечення контролю якості через організаційно-методичну складову при змішаному навчанні. ЦДН постійно проводиться методологічний супровід процесу створення дистанційних курсів. У грудні 2020 року організована та розпочала роботу комісія з атестації курсів. Процес атестації полягає у встановленні відповідності дистанційних курсів вимогам програми, а також критеріям якості електронних курсів та академічної доброчесності. На кінець 2021 року було акредитовано 38 дистанційних курсів.

У 2021 році продовжено роботу щодо подальшого розвитку та матеріально-технічного забезпечення **центру тривимірних технологій**. Можливості Центру активно використовуються для забезпечення підготовки фахівців усіх освітніх рівнів, реалізації освітніх та науково-дослідних завдань.

На сьогодні фахівцями Центру розроблено та використовується в освітньому процесі більше 500 оригінальних 3D-моделей органів людини, надруковано синтетичні 3D-моделі кісток 10 скелетів людини, 5 черепів, 10 верхніх та нижніх щелеп. Розроблено навчально-ігровий контент для студентів з вивчення пропедевтики внутрішньої медицини - «Віртуальний інтерактивний хворий терапевтичного профілю» (збір анамнезу) та «Віртуальний інтерактивний хворий хірургічного профілю» (апендектомія). Створено комп'ютерну навчальну програму «Анатомічний атлас». Розроблено програму «Віртуальний тур ХНМУ» у форматі WebGL, а також створено мобільний додаток до «Путівника першокурсника».

У 2021 р. університет продовжував активно працювати у рамках **Українсько-Швейцарського проєкту «Розвиток медичної освіти»**, основними напрямками співпраці з яким є розбудова студентоцентрованого освітнього середовища, розвиток симуляційного, дистанційного навчання, підвищення педагогічної та мовної компетентності викладачів тощо.

Представники університету взяли участь у марафонах панельних дискусій «Розвиток медичної освіти», зокрема в обговоренні питань пріоритетів розвитку людських ресурсів в охороні здоров'я, досвіду запровадження змін у пілотних ЗВО, безперервного професійного розвитку фахівців первинної ланки охорони здоров'я, людяності і гідності в охороні здоров'я. Команда університету взяла участь в проєктному семінарі «Розбудова потенціалу та синергії ЗВО» в жовтні 2021 р. у Львові, під час якого обговорювалися питання електронного навчання, потенціал розбудови симуляційних центрів, можливості міжнародної акредитації освітніх програм та їхнього перегляду, а також у Конгресі фасилітаторів груп рівних, інших заходах.

З метою подальшого розвитку викладацької майстерності та управлінських компетентностей викладачів, співробітники університету стали активними учасники навчальних курсів «Викладацька майстерність. Зворотний зв'язок», «Викладацька майстерність. Інтерактивні методи викладання», «Системи фінансування охорони здоров'я», «Управління якістю в охороні здоров'я», а також тренінгів «Ефективні комунікації в медичному університеті» та «Школа ректорів». Університет долучився до командної роботи в межах проекту по оновленню змісту та методичного супроводу викладання освітнього компоненту «Загальна практика-сімейна медицина».

На базі ХНМУ запроваджено та проводиться безперервний професійний розвиток у форматі зустрічей Групи рівних з метою систематизованого та критичного обговорення практичних питань професійної діяльності. За результатами участі представників університету в розробленні курсу «Людяність та емпатія в роботі медика» було створено та введено до ОПП «Медицина», «Педіатрія» вибіркового освітній компонент «Людяність та емпатія в клінічній роботі медика».

Ще одним важливим напрямом співпраці університету з проектом є розбудова студентського простору як одного з елементів студентоцентрованості освітнього процесу. На підставі визначених за допомогою соціологічного дослідження запитів та потреб студентства щодо розвитку сучасних локацій студентського простору, розробляється індивідуальний план модифікації двох локацій університету.

Одним із ключових завдань проекту в розвитку медичної освіти України є розбудова симуляційного навчання, зокрема в звітному періоді за підтримки проекту в університеті відкрито **лабораторію клінічних навичок сімейного лікаря/медичної сестри**, у якій надано можливість для опанування студентами й лікарями-інтернами ЗВО, в умовах, максимально наближених до роботи з реальними пацієнтами, професійних практичних навичок на спеціалізованих симуляційних манекенах та медичному обладнанні.

Для підсилення кадрового потенціалу по забезпеченню симуляційного навчання представники університету взяли участь у тренінгу за участю фахівців Литовського університету медичних наук і Центру симуляційного навчання лікарні Моунт Сінай (Канада), віртуальному навчальному турі по мультидисциплінарному центрі медичної симуляції, тренінгів та інноваційних технологій Ризького університету імені Страдіня (Латвія). Співпраця з Україно-Швейцарським проектом дозволила презентувати проєктні напрями та сфокусувати увагу на їхній реалізації, покладаючись на міжнародний, вітчизняний досвід та допомогу міжнародних експертів, що безумовно сприяє підвищенню якості надання освітніх послуг.

Розбудова якісного освітнього середовища є ще одним пріоритетним напрямом роботи для університету. У звітному періоді набула подальшого розвитку робота **Психологічної служби** ХНМУ, основними напрямками діяльності якої є проведення індивідуального психологічного консультування (дистанційно, онлайн), циклів підвищення психолого-педагогічної майстерності «Школа молодого викладача», «Школа досвідченого лектора», циклу психоосвітніх заходів для здобувачів вищої освіти з метою формування стресостійкості, навичок вирішення конфліктів, профілактики мобінгу і булінгу: запобігання та попередження випадків пов'язаних із сексуальним домаганням і дискримінацією; забезпечення психологічної адаптації в

умовах карантину, міждисциплінарних заходів з іншими підрозділами ХНМУ. Крім того, Психологічна служба університету є осередком розвитку soft skills усіх учасників освітнього процесу.

Невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти є розвиток соціологічних досліджень в університеті. Упродовж 2021 року було проведено чотири **соціологічні дослідження**: щорічний моніторинг якості надання освітніх послуг за ОПІ - «Оцінювання навчання за освітньою (професійною) програмою», до якого були залучені здобувачі освіти усіх 13 ОПІ, що реалізуються в університеті; «Академічна доброчесність: анкета студента»; «Завершена дисципліна в оцінках здобувачів», що дозволило отримати зворотний зв'язок здобувачів освіти щодо організації навчання за окремими навчальними дисциплінами (113 дисциплін), та «Студентський простір». Результати цих досліджень дозволили оцінити поточний стан ставлення здобувачів до якості освітньо-професійних програм, викладання навчальних дисциплін, дотримання принципів академічної доброчесності та ефективності, сучасності студентського простору ХНМУ, що стало підґрунтям для прийняття адміністрацією університету низки управлінських рішень з метою реалізації комплексу заходів, спрямованих на покращення якості освітніх програм, поліпшення навчального процесу в рамках окремих навчальних дисциплін, підвищення обізнаності студентів із принципами академічної доброчесності та оновлення студентського простору.

В університеті **створено необхідні умови для осіб з особливими потребами**. Усі приміщення університету та гуртожитків обладнані пандусами. Відповідно до наказу ХНМУ від 22.06.2018 № 203, забезпечується супровід (надання допомоги) особам з обмеженими фізичними можливостями, громадянам похилого віку, іншим маломобільним групам населення під час перебування на території (у приміщеннях) ХНМУ.

Право на вищу освіту та рівний доступ до неї особами з особливими потребами в ХНМУ реалізується відповідно до чинного законодавства, зокрема Правилами прийому на навчання до ХНМУ було передбачено спеціальні умови участі у конкурсному відборі при вступі для здобуття вищої освіти на основі ПЗСО та спеціальні умови на здобуття вищої освіти за державним замовленням, а також за рахунок цільових пільгових державних кредитів (за їх наявності).

Результати навчальної діяльності. За результатами осіннього семестру 2020-2021 н. р. загальна якісна успішність в університеті склала 18,04 % (14,91% у 2019-2020 н.р.). За результатами весняного семестру 2020-2021 н. р. цей показник становив 13,33 % (11,48 % у 2019-2020 н.р.)

Результати ліцензійних іспитів «Крок». У 2021 р. іспит «Крок 1. ЗЛП» склали 1317 студентів, з них 402 студенти- громадяни України, 915 – іноземні студенти.

Іспит «Крок-2. ЗЛП» складало 540 вітчизняних студентів I, II, III та IV медичних факультетів, 69 іноземних студентів V медичного факультету та 374 англійські студенти VI та VII медичних факультетів. Загалом 983 випускники (табл. 5).

**Результати складання ліцензійних інтегрованих іспитів
«Крок-1 та Крок-2. Загальна лікарська підготовка» студентами університету**

Показник/факультет	Відсоток правильних відповідей		
	2019	2020	2021
Крок-1			
Національний показник	71,2	74,2	71,9
Загальний по університету	70,9	69,7	70,7
V з підготовки іноземних студентів	61,7	62,6	67,3
VI та VII з підготовки іноземних студентів	69,95	70,0	76,76
Англійська мова професійного спрямування			
Стоматологічний	65,9	68,5	55,9
V з підготовки іноземних студентів	62,4	52,6	49,7
VI і VII з підготовки іноземних студентів	81,5	75,7	79,1
Крок-2			
Національний показник	84,7	76,7 / 77,3	78,6/76,7
Загальний по університету	82,5	73,2	72,2
V з підготовки іноземних студентів	67,2	65,8	66,1
VI та VII з підготовки іноземних студентів	72,8	71,1	68,3

Іспит «Крок-1. Стоматологія» складало 92 студенти стоматологічного факультету та 206 студентів V та VI факультетів Навчально-наукового інституту з підготовки іноземних громадян (далі – ННІ ППГ ХНМУ).

Іспит «Крок-2. Стоматологія» складало 103 випускники стоматологічного факультету та 132 іноземні студенти (табл. 6).

Результати складання тестових компонентів ЄДКІ «Крок-1, 2. Стоматологія» студентами університету

Показник/факультет	Відсоток правильних відповідей		
	2019	2020	2021
Крок 1			
Національний показник	62,1		60,9
Стоматологічний	64,2	68,0	65,5
V з підготовки іноземних студентів	50,0	60,4	53,0
VI з підготовки іноземних студентів	49,1	57,5	51,2
Англійська мова професійного спрямування			
Стоматологічний	50,8	61,4	64,3
V з підготовки іноземних студентів	51,6	62,3	61,1
VI з підготовки іноземних студентів	50,4	56,4	69,7
Крок 2			
Національний показник	74,4	-	74,9
Загальний по університету	75,3	76,9	78,9
V з підготовки іноземних студентів	67,5	63,2	73,4
VI з підготовки іноземних студентів	67,0	71,0	67,0

Результати складання іспитів постійно аналізуються на засіданнях ректорату, кафедр, вчених рад факультетів, Вченої ради університету з метою визначення заходів для покращання якості підготовки студентів.

На базі навчальної лабораторії моніторингу та систем управління якістю освіти ННІ ЯО ХНМУ проводиться підготовка студентів до складання компонентів ЄДКІ: «Крок-1», іспиту з англійської мови професійного спрямування. З метою визначення групи ризику та подальшої роботи з нею, проводився ректорський контроль стану життєвості знань серед вітчизняних та іноземних студентів 3 курсу усіх факультетів, які навчаються за спеціальностями «Стоматологія» та «Медицина». Ректорські контролю частково здійснювалися за допомогою інформаційно-освітньої платформи дистанційного навчання.

Основним етапом щодо перевірки якості надання освітніх послуг в університеті є **оцінка досягнутих результатів навчання випускниками під час проведення випускних іспитів**, а саме:

для спеціальностей «Медсестринство», «Технології медичної діагностики та лікування», «Фізична терапія, ерготерапія» (ступінь – «бакалавр») - практично-орієнтований іспит;

для спеціальностей «Медсестринство» та «Технології медичної діагностики та лікування» (ступінь – «магістр») захист магістерської роботи;

для спеціальностей «Лікувальна справа» та «Педіатрія» – ліцензійний інтегрований іспит «Крок 2. Загальна лікарська підготовка» та комплексний практично-орієнтований іспит;

для спеціальності «Стоматологія» – ЄДКІ етап II: інтегрований тестовий іспит «Крок 2» та об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит;

для спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» (ступінь – «магістр») захист магістерської роботи та об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит.

У цілому результати складання іспитів показали стабільність якісних показників рівнів підготовки випускників.

У 2021 р. **отримали документ про вищу освіту** 1364 особи (зокрема 547 іноземних студентів, 110 студентів заочної форми навчання). Із загальної кількості випускників 52 особи (3,81 %) отримали диплом з відзнакою.

За результатами випускних іспитів було проведено аналіз зауважень Голів екзаменаційних комісій, складено «План заходів ХНМУ щодо усунення критичних зауважень та реалізації пропозицій Голів екзаменаційних комісій випуску 2021 року», який було затверджено на засіданні Вченої ради ХНМУ у вересні 2021 р.

Університет є одним із ЗВО, у якому отримує освітні послуги найбільший за чисельністю контингент іноземних студентів, що у 2021 році перевищував 5000 осіб. Найбільша кількість студентів – з Індії (52,08%), Марокко (8,07%), Ізраїлю (7,29%), Лівану (5,0%), Єгипту (3,34%), Нігерії (3,69%).

Навчально-науковим інститутом з підготовки іноземних громадян ХНМУ щороку вживається багато заходів щодо покращення якості відбору іноземних громадян та осіб без громадянства, які виявили бажання навчатися в університеті. Головним напрямом діяльності ННІ ПІГ є організація прийому на навчання студентів-іноземців до ХНМУ, проведення довузівської підготовки

іноземних громадян на підготовчому відділенні, контроль діяльності факультетів з виконання навчальних планів і програм для студентів-іноземців, оптимізація навчального процесу здобувачів вищої освіти.

З метою забезпечення прав іноземних громадян на навчання у ХНМУ, провідні фахівці V – VII факультетів з підготовки іноземних студентів впродовж навчального року супроводжують процедуру визнання документів про попередню освіту іноземних громадян, згідно з наказом МОН України від 05.05.2015 р. № 504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту» та згідно з вимогами ДП «Іміджевого центру». Також у ХНМУ продовжує роботу комісія з визнання здобутих в іноземних освітніх установах ступенів освіти для підтвердження права власника документа на навчання.

У період з 8 по 12 листопада 2021 р. відбулася позапланова перевірка ХНМУ Державною службою якості освіти України з питань підготовки іноземних громадян. За результатами проведення заходу державного контролю комісією було надало схвальну оцінку діяльності ХНМУ з підготовки іноземних громадян. Водночас, у ході перевірки були виявлені деякі недоліки організації роботи та надані рекомендації по їх усуненню. У свою чергу університетом було розроблено план заходів щодо усунення виявлених недоліків, який станом на 18.02.2022 виконано в повному обсязі. Відповідна інформація надана до Державної служби якості освіти України.

Післядипломне навчання. Невід’ємною складовою роботи університету з підготовки висококваліфікованих фахівців є післядипломна освіта, що реалізується шляхом організації навчального процесу для лікарів-інтернів та заходів безперервного професійного розвитку лікарів, що забезпечуються Навчально-науковим інститутом післядипломної освіти ХНМУ (ННІ ПО).

На початок 2021 р. загальна **кількість лікарів-інтернів** становила 658 осіб, з них за державним замовленням – 285 осіб, за контрактом – 373 особи. Закінчили навчання та отримали сертифікат спеціаліста 291 особа, з них за державним замовленням – 106 осіб, за контрактом – 185 осіб. Прийом на 1-й рік навчання склав 362 особи (бюджет – 178, контракт – 184). План державного замовлення з набору лікарів-інтернів у 2021 році було виконано в повному обсязі. Загальна **кількість лікарів-інтернів** на кінець року становила 718 осіб.

Одним з етапів перевірки якості отриманих знань та підготовки інтернів до самостійної роботи є складання **ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3»**. Результати складання лікарями-інтернами університету цього іспиту демонструють сталість рівня їх підготовки. Середній показник відсотка правильних відповідей, що показали лікарні-інтерни (Загальна лікарська підготовка) у 2021 р., склав 77%, при минулорічному - 77% (0 %). Національний показник – 77,1%. Інтерни-стоматологи у 2021 р. правильно відповіли на 70,5% питань, при минулорічному показнику 81% (-10,5). Національний показник – 72,8%. Лікарі-інтерни, які склали ЛІІ «Крок 3. Лабораторна діагностика» у звітному році, правильно відповіли на 51,2% завдань при минулорічному показнику 63,2% (-12). Національний показник – 61,9%. (табл. 7).

Університетом постійно аналізуються результати зовнішньої оцінки підготовки лікарів-інтернів та проводяться заходи щодо подальшого підвищення якості їхнього професійного навчання.

**Результати складання «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» та
«Крок 3. Стоматологія» протягом 2019–2021 рр.**

	2019	2020	2021
Загальна лікарська підготовка			
Усього	200	158	221
Середнє по ЗВО (% правильних відповідей)	74,3	77	77
Стоматологія			
Усього	120	134	101
Середнє по ЗВО (% правильних відповідей)	76,2	81	70,5

Згідно з Навчально-виробничим планом ННІ ПО, у 2021 р. на 41 кафедрі університету було проведено 180 циклів тематичного удосконалення, 19 циклів спеціалізації та 16 циклів стажування. Цикли підвищення кваліфікації пройшли та отримали посвідчення 1640 фахівців закладів охорони здоров'я Харківської області, м. Харкова та інших регіонів України. 1345 слухачів пройшли навчання за державним замовленням, кількість лікарів, які навчалися за контрактом – 295. Підвищували професійні компетентності на циклах тематичного удосконалення 1508 слухачів, на циклах спеціалізації – 101 слухач, на циклах стажування – 31 слухач.

На виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року, введеного в дію Указом Президента України від 18 серпня 2021 року № 369/2021, щодо забезпечення підготовки закладами вищої освіти за державним замовленням фахівців, Харківським національним медичним університетом забезпечено підготовку медичних кадрів за спеціальностями «Епідеміологія», «Клінічна лабораторна діагностика». Так у 2021 році випущено 22 лікарі за спеціальністю «Клінічна лабораторна діагностика» (у січні 2022 року – 17), пройшли цикл спеціалізації за фахом «Епідеміологія» 7 лікарів, навчання на курсах підвищення кваліфікації за спеціальністю «Клінічна лабораторна діагностика» (5 циклів ТУ) – 73 лікарі, за спеціальністю «Епідеміологія» (3 цикли ТУ) – 30 лікарів.

З боку слухачів циклів ТУ, спеціалізації та стажування, а також у відгуках керівників медичних закладів дано позитивну оцінку роботи кафедр щодо організації навчання, актуальності тем, наочності та науково-практичного рівня проведення занять.

Враховуючи карантинні обмеження, технології дистанційного навчання використовуються і на післядипломному етапі підготовки. Змішаний формат організації освітнього процесу реалізується за допомогою інформаційно-освітнього порталу «Дистанційне навчання ХНМУ». Онлайн-лекції та онлайн-консультації, зокрема з використанням телемедичних технологій, для слухачів проводять провідні вчені ХНМУ, інших ЗВО України та закордонних університетів-партнерів.

Важливе місце в розвитку післядипломної освіти зайняла робота з розширення переліку надання освітніх послуг. Ліцензія на здійснення освітньої діяльності з підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних

працівників закладів вищої та передвищої фахової освіти, яка була отримана у 2020 р., дала змогу розпочати роботу з її надання. У 2021 році підвищили свою кваліфікацію 26 науково-педагогічних працівників університету на циклі ТУ «Школа симуляційного навчання». Пройшли підвищення кваліфікації з педагогіки 43 педагогічні працівники медичних фахових коледжів та 66 науково-педагогічних працівників.

Наукова діяльність

Наукова діяльність в Харківському національному медичному університеті здійснювалася відповідно до пріоритетів розвитку медичної науки в Україні за такими напрямками:

1. Профілактика, діагностика і лікування серцево-судинних захворювань.
2. Мінінвазивні втручання при гострій і хронічній патології.
3. Удосконалення профілактики, діагностики та лікування вірусних, бактеріальних інфекцій на основі вивчення їхніх патогенетичних механізмів.
4. Розроблення і впровадження ефективних методів і засобів профілактики, діагностики і лікування найважливіших захворювань і травм.

У 2021 році заходи з підвищення ефективності наукової роботи передбачали удосконалення фінансового, кадрового, матеріально-технічного та організаційного забезпечення.

Усього в університеті виконувалося 8 НДР, фінансованих за рахунок коштів загального фонду державного бюджету в обсязі 5 млн. 656 тис. 200 грн. (у 2020 р. – 5 млн. 844 тис. грн.), 47 ініціативних (пошукових) НДР, а також 7 госпдоговірних довготривалих НДР.

Позабюджетні кошти за наукову діяльність у 2021 р. склали 3 168, 0 грн. проти 2 525 тис. грн. у 2020 році. Питома вага позабюджетних коштів серед усіх надходжень за наукову діяльність становила 35,9 % проти 30,1 % у 2020 році.

У 2021 р. у виконанні НДР брали участь 30 наукових працівників, 989 науково-педагогічних працівників, зокрема 156 докторів наук, 591 кандидат наук, 133 професори, 343 доценти та старші наукові співробітники.

За результатами виконуваних у 2021 р. НДР, співробітниками університету видано 9 інформаційних листів, отримано 15 патентів (із них 5 – на винаходи), направлено 13 заявок (із них 6 – на винаходи) на одержання патентів. У 2021 р. видано 47 монографій, надруковано 1 305 статей і 1 953 тези доповідей. У країнах далекого зарубіжжя опубліковано 446 статей (у 2020 році – 402), серед них у базі Scopus та Web of Science – 265 (у 2020 році – 345).

За показниками наукометричної бази Scopus (квітень 2021р.) університет посідає 24-те загальне (і 5-те серед медичних ЗВО) місце: 940 публікацій, 3693 цитування та індекс Гірша - 33.

У 2021 р. кількість отриманих закладом грантів від закордонних наукових та навчальних установ на виконання наукових досліджень та на участь у зарубіжних наукових форумах становить 100 (у 2020 р. – 87, у 2019 р. – 199).

У 2021 році університет був організатором або співорганізатором 49 наукових форумів. Науковцями університету зроблено 252 наукові доповіді на міжнародному рівні, 1143 – на українських наукових форумах.

У 2021 р. у Харківському національному медичному університеті **функціонувало 5 спеціалізованих вчених рад** із правом прийняття для розгляду,

проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата наук за 16 спеціальностями. У звітному періоді в університеті виконувалося 25 докторських та 186 кандидатських дисертацій, заплановано 32 кандидатські та 5 докторських дисертацій; за планом університету захищено 9 докторських та 67 кандидатських дисертацій; представлено до спеціалізованих рад 2 докторські та 19 кандидатських дисертацій.

Серед пріоритетів звітнього року були питання розвитку **студентської та молодіжної науки**.

Традиційними стали наукові заходи й заходи з популяризації науки. Серед них: Фестиваль молодіжної науки «Медицина третього тисячоліття», Kharkiv International Annual Scientific Meeting - KhIASM'21, Ніч Науки, SCIENCE SLAM для аспірантів у рамках проведення міжнародного проєкту USERN, науковий квест «Пошуки скарбів науки» тощо.

Здобутки провідних та молодих науковців університету було **відзначено на державному та регіональному рівнях**.

Стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених призначено професорці кафедри внутрішньої медицини № 1 А.С. Шалімовій.

Обласну стипендію імені І.І. Мечникова в номінації «Провідний науковець» призначено завідувачці кафедри епідеміології, професорці Т.О. Чумаченко.

Переможцем обласного конкурсу «Вища школа Харківщини - кращі імена» в номінації «Викладач професійно-орієнтованих дисциплін» стала завідувачка кафедри інфекційних хвороб, професорка К.В. Юрко.

Обласну стипендію імені Л.Т. Малої в номінації «Провідний науковець» призначено професорці кафедри внутрішньої медицини № 1 Н.М. Железняковій

Переможцем IV обласного конкурсу «Найкращий молодий науковець Харківщини» став заступник директора Науково-дослідного інституту експериментальної та клінічної медицини ХНМУ, к.мед.н. А.І. Оніщенко.

Указом Президента України №24/2021 звання «Заслужений діяч науки і техніки України» присвоєно завідувачці кафедри внутрішньої медицини №3 та ендокринології, професорці Л.В. Журавльовій.

Указом Президента України № 195/2021 звання «Заслужений діяч науки і техніки» присвоєно завідувачу кафедри хірургії № 2, професору І.А. Криворучку.

Указом Президента України №257 звання «Заслужений діяч науки і техніки України» присвоєно завідувачці кафедри пропедевтики педіатрії № 1, професорці Т.В. Фроловій.

Інформаційне забезпечення

Діяльність Наукової бібліотеки була спрямована на всебічне сприяння інтеграції університету в світовий науково-освітній простір, зміцнення його позицій як науково-дослідної установи через якісний інформаційний супровід, актуальні сервіси, сучасне комфортне середовище й віртуальний простір. Обслуговування користувачів здійснювалося на 5 абонементних, у 15 читальних залах та залах для самостійної роботи, зокрема в студентських гуртожитках, на 680 посадкових місць. У бібліотеці користувачі мали можливість замовити необхідну літературу за міжбібліотечним абонементом (МБА), здійснювалась електронна доставка документів (ЕДД).

У бібліотеці створено сучасні умови для самостійної роботи, проведення освітніх, наукових і культурних заходів різного рівня, діє **оновлений бібліотечний комплекс**, у якому розташовано 3 абонементи, 6 читальних залів та залів для самостійної підготовки на 350 робочих місць, оснащених сучасною технікою, 5 книгосховищ. Інформаційно-бібліотечний простір надає користувачам усіх категорій комфортні умови як для читання, групової та індивідуальної роботи, так і для неформального спілкування й реалізації творчих проєктів з можливістю трансформації розстановки меблів за потреби, організовано простір для коворкінгу.

Загальна площа Наукової бібліотеки 2 824,5 кв.м. Локальна мережа бібліотеки об'єднує 197 комп'ютерів, 2 потужні сервери, 11 мультимедійних комплексів для навчання та проведення різноманітних заходів, 3 пересувні інтерактивні відеопанелі, численну копіювальну техніку, включаючи 3 безконтактні сканери для оцифрування рідкісних та цінних видань, розмножувально-копіювальну техніку, сканери для автоматизованої видачі документів тощо.

Фонд Наукової бібліотеки на 01.01.2022 р. налічує 952 642 примірники, зокрема наукової літератури – 402 047, навчальної – 524 864. Усього за 2021 р. до фонду надійшло 4 924 примірники. **Навчальний фонд бібліотеки** нараховує 673 назви сучасних підручників і посібників, виданих за останні 5 років, у кількості 21 676 примірників: підручників – 293 назви, 12 838 примірників; посібників – 380 назв, 8 838 примірників.

Пріоритетним завданням при комплектуванні навчальної літератури залишається **придбання національних (базових) підручників** і посібників, відповідно до вимог МОЗ України. Наразі цих видань у фонді бібліотеки 200 назв, включаючи переклад іноземними мовами, у кількості 18 077 примірників. За останні роки значні кошти виділялися на закупівлю літератури, у першу чергу навчальної. У 2021 р. сума для закупівлі навчальної літератури у порівнянні з минулим роком суттєво збільшилась. Було придбано 72 назви видань у кількості 2 583 примірники на загальну суму 1 435 367,00 грн.

У 2021 р. на допомогу студентам ХНМУ при підготовці до Міжнародного іспиту з основ медицини та Іспиту з іноземної мови за професійним спрямуванням університетом передплачено доступ до програми USMLE-Rx компанії MediQ Learning (США, Каліфорнія) на 17 користувацьких місць. Для засвоєння електронних матеріалів у фонді бібліотеки є друковані навчальні посібники USMLE – Step-1, Step-2, Step-3 (Kaplan Medical, New York), а також перша допомога у навчанні – посібник First Aid (McGraw-Hill, New York). На підтримку дистанційного навчання для студентів і викладачів ХНМУ у лютому 2021 р. організовано тріал-доступ до освітньої онлайн-платформи Access Medicine компанії McGraw-Hill (США). Бібліотека формує власний онлайн-ресурс – фахово-орієнтований електронний контент книжкових видань навчального та наукового характеру - репозитаріїв вишів та наукових установ України, розташований на платформі дистанційного навчання ХНМУ.

Бібліометричні та наукометричні профілі вчених. Результативність наукової діяльності установ та окремих учених на державному рівні відстежує система «Бібліометрика української науки». Протягом 2021 р. Наукова бібліотека

продовжувала роботу з відбору й додавання найбільш цитованих публікацій та профілів науковців університету до загального бібліометричного профілю ХНМУ. На кінець 2021 р. за кількістю зареєстрованих авторських профілів у Google Scholar наш університет посів 8 місце у ТОП-10 наукових та освітніх установ України. Бібліотека проводить інформаційно-аналітичну роботу та супровід науково-публікаційної діяльності науковців університету в **наукометричних базах Web of Science та Scopus**, доступ до яких надано ХНМУ за кошти держбюджету.

Сайт Наукової бібліотеки ХНМУ – зручна точка віддаленого доступу до освітніх та наукових ресурсів власної та зовнішньої генерації. У першу чергу це Електронний каталог з проблемно-орієнтованими БД за напрямками наукової роботи університету та Репозитарій ХНМУ, інтерактивні бази тестів «Крок» та USMLE, наукометричні бази Web of Science та Scopus, наукові видання Springer Nature, Elsevier (колекція ScienceDirect), Bentham Science, EBSCO, тощо. На допомогу студентам і вченим створено постійні рубрики з академічної доброчесності та публікаційної активності науковця з корисною інформацією та посиланнями на авторитетні джерела. Електронний каталог бібліотеки разом з різноманітними БД налічує 315,6 тис. бібліографічних записів, з яких 9 612 – мають посилання на повні тексти. За рік користувачами здійснено 6,5 млн. результативних пошуків, звернень до повнотекстових документів – понад 1,1 млн.

Репозитарій ХНМУ (ISSN 2310-8363) – електронний архів інтелектуальних здобутків науковців, викладачів та співробітників університету, потенційна складова Національного репозитарію академічних текстів. Багаторічна співпраця кафедральних колективів і бібліотеки щодо його наповнення дає вагомі результати. На кінець 2021 р. у вільному доступі знаходиться 29 352 документи, серед яких навчально-методичних матеріалів понад 2 600, лекційних – понад 1 000. За рік е-архів збільшився на 2 244 роботи. За 2021 р. зареєстровано понад 6,4 млн унікальних користувачів (у 2020 році – понад 5,2 млн), кількість завантажень повних текстів становила 15,2 млн (у 2020 році – 10,3 млн), а за весь час роботи Репозитарію – понад 60,1 млн.

Видавнича діяльність. Видавнича діяльність університету проводиться редакційно-видавничим відділом, який здійснює видання навчальної, навчально-методичної та наукової літератури, виготовлення бланкової та іншої продукції для забезпечення навчального процесу та численних потреб університету.

На власній поліграфічній базі видавались методичні вказівки, навчальні посібники, монографії, бланкова та інша поліграфічна продукція. У постійному виробництві редакційно-видавничого відділу – журнали "Експериментальна і клінічна медицина", "Медицина сьогодні і завтра". Відділ здійснює також поліграфічне забезпечення конференцій, що проводяться в університеті, виготовляє презентаційну продукцію – запрошення, програми, сертифікати, друкує рекламну продукцію для потреб приймальної комісії та багато іншого.

У 2021 р. в університеті видано 2 підручники, 16 навчальних посібників, зокрема 4 англійською мовою та 10 електронних версій, 11 монографій. Співробітники ХНМУ спільно з фахівцями інших навчальних та наукових медичних закладів брали участь у виданні 6 навчальних посібників та 5 монографій. Ці результати в динаміці за останні три роки мають такий вигляд (*табл. 8*):

Показники видавничої діяльності

Види літератури	Рік		
	2019	2020	2021
Підручники	7	2	2
Навчальні посібники	36	22	16/6
Електронні посібники	24	14	10
Монографії	9	17	11/5

Крім того, у 2021 році для студентів та лікарів-інтернів співробітниками ХНМУ підготовлено та видано 110 навчально-методичних робіт (з них 32 англійською мовою) в основному на електронних носіях (у форматі PDF).

Реалізація політики академічної доброчесності

Політика академічної доброчесності в університеті реалізується відповідно до положень **Кодексу академічної доброчесності ХНМУ, Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в ХНМУ**. В університеті діє Положення про порядок перевірки текстових документів на наявність текстових запозичень, відповідно до якого всі навчальні, навчально-методичні та наукові матеріали, що розробляються в університеті, а також кваліфікаційні роботи здобувачів освіти підлягають обов'язковій перевірці щодо порушень добросовісної та коректної роботи із джерелами інформації. У звітному періоді університет уклав договір щодо використання системи **Unicheck** як технічного рішення для перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень обсягом 333 330 сторінок та додаткову угоду на безкоштовну перевірку дисертаційних робіт обсягом 20 400 сторінок.

З метою подальшого розвитку системи академічної доброчесності та створення позитивного, сприятливого й доброчесного освітнього і наукового середовища в університеті працює **Група сприяння академічній доброчесності**, яка опікується формуванням культури академічної доброчесності, популяризацією доброчесної поведінки та етики академічних взаємовідносин як одного з принципів корпоративної культури в університеті серед усіх учасників освітньої та наукової діяльності, попередженням порушення норм та правил академічної доброчесності в академічному середовищі університету.

Популяризація принципів академічної доброчесності є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти університету та реалізується спільними зусиллями багатьох підрозділів. У 2021 році науковий відділ, ННІАЮ, наукова бібліотека, кафедра філософії, Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених, Студентське самоврядування були організаторами численних інформаційних та освітніх заходів, присвячених актуальним питанням академічної доброчесності, академічного письма та етики академічних взаємовідносин. У 2021 році набула подальшого вдосконалення система соціологічних досліджень думок студентства через опитування, зокрема щодо доброчесності академічного середовища в

університеті, розроблено порядок прийняття управлінських рішень та впровадження змін за результатами опитувань.

Формування довіри до результатів навчання неможливе без свідомого ставлення до академічної доброчесності як викладачів, так і здобувачів освіти. З цією метою в університеті впроваджена практика обов'язкового проходження здобувачами освіти 1 року навчання **курсу «Академічна доброчесність» з сертифікацією** після завершення навчання. В усіх освітніх програмах навчальним планом передбачено освітні компоненти, спрямовані на опанування знань щодо академічної доброчесності та академічного письма. Для науково-педагогічних викладачів доступні якісні навчальні курси щодо реалізації принципів академічної доброчесності в освітньому процесі.

У 2021 році університет продовжив участь у проєкті **«Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic IQ)**, що реалізується Американськими Радами з міжнародної освіти за сприяння Посольства США в Україні, МОН України та НАЗЯВО, основною метою якого є підсилення спроможностей освітньої системи на засадах і принципах академічної доброчесності та якості освіти в Україні. Проведено 2 опитування з питань академічної доброчесності: у рамках проєкту Academic IQ та внутрішнє соціологічне дослідження «Академічна доброчесність» (студенти).

Працює **Комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ**, одним із завданням якої є розгляд спірних питань щодо порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу університету. У звітному періоді було розглянуто справи 3-х здобувачів освіти, які з порушенням принципів академічної доброчесності намагалися скласти тестові компоненти ЄДКІ. До зазначених студентів було вжито заходи академічної відповідальності у вигляді відрахування за порушення академічної доброчесності. В університеті проведено низку позапланових інформаційно-освітніх заходів популяризації принципів академічної доброчесної серед учасників освітньо-наукового процесу.

Навчально-виховна діяльність

Навчально-виховний процес в університеті реалізується відповідно до розробленої Концепції виховної роботи, що ґрунтується на ряді концептуальних положень Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», Державної національної програми «Освіта» («Україна XXI століття»).

У 2021 р. у навчально-виховній роботі використовувалися традиційні усталені форми та методи, а також режим дистанційної комунікації під час погіршення ситуації з захворюванням на коронавірус.

Національно-патріотичне виховання. З метою відзначення свят, пам'ятних дат і скорботних днів в Україні, що мають загальнодержавне значення, в університеті були проведені інформаційно-просвітницькі заходи на честь святкування Дня Незалежності України, Дня Державного прапора України, Дня пам'яті жертв Голодоморів, Дня Українського козацтва та Дня захисника України, а також до вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні. Студенти брали участь у заходах із відзначення Дня пам'яті і примирення, Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. До 207 річниці народження великого Кобзаря, до Дня української писемності та Дня

рідної мови були проведено відповідні заходи, що користувалися попитом серед студентства та викладачів ХНМУ. З метою збагачення військового виховання молоді в дусі національних ідеалів було проведено цикл тематичних занять: «Збройні сили України – гарант цілісності».

Формуванню **філософсько-світоглядного виховання** студентів сприяло проведення циклу тематичних бесід, присвячених проблемі духовності у сучасному світі. З метою формування ціннісних орієнтацій в обраній професії для студентів-першокурсників традиційно прочитана онлайн-лекція «Студент-медик і кодекс лікарської етики». На базі Центру гендерної освіти ХНМУ з використанням інтерактивних технологій навчання проведено низку заходів - VII Міжнародну конференцію «Гендер. Екологія. Здоров'я»; Всеукраїнську акцію «16 днів проти насильства»; студентську акцію до Міжнародного дня боротьби з насильством щодо жінок; інформаційні заходи у соцмережах до Міжнародного дня боротьби з рабством та до Міжнародного дня прав людини тощо.

Формуванню світоглядної позиції та ціннісних орієнтирів студентської молоді сприяв **Народний музей історії ХНМУ**. Активна пошукова діяльність музею була спрямована на надання методичної допомоги з питань підготовки й трактування матеріалів щодо історії медицини Харківщини й університету.

Сьогодні найбільш дієвим чинником впливу на навчально-виховний процес університеті є **студентське самоврядування**. Представники ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» входять до складу Вченої ради університету та вчених рад факультетів, є представниками на Конференціях трудового колективу університету та факультетів. Вони беруть активну участь у процесі внутрішнього забезпечення якості, моніторингу та оцінки освітніх програм, рівня викладання освітніх компонентів. У ЗВО створено всі належні умови для самореалізації студентства, зокрема у векторі самоврядності. Студентське самоврядування ХНМУ вільно використовує всі площі, матеріальні та наукові надбання університету для реалізації своїх статутних цілей відповідно до домовленостей з адміністрацією університету. ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» діє на принципах добровільності, колегіальності, відкритості, виборності та звітності, рівності права студентів на участь у студентському самоврядуванні, незалежності від впливу політичних партій та релігійних організацій. Адміністрація університету, у свою чергу, завжди підтримує, допомагає студентству у захисті їх прав та реалізації усіх студентських та громадських ініціатив у сфері навчання та його якості, побуту, спорту та відпочинку, розважальних заходів.

Одним із основних напрямів діяльності студентського самоврядування залишається **волонтерський рух**, що має багаторічний досвід роботи та формується відповідно до вимог сучасності.

Волонтерський сектор адаптується до нових обставин роботи в сучасних умовах пандемії та продовжив свою діяльність за всіма напрямками, а саме: паліативна й хоспісна допомога, шефський напрямок, реалізація проєкту «Медичний волонтер», програми протидії актуальним захворюванням, у рамках якої було проведено широкомасштабні інформаційно-просвітницькі акції, догляд за місцями поховань видатних представників харківської вищої медичної школи. Незважаючи на обмежувальні карантинні заходи, в університеті було організовано проведення Днів донора (259 осіб стали донорами).

Фізкультурно-оздоровча діяльність в університеті проводилася на базі комплексу «Спортивний клуб ХНМУ» та спортивно-оздоровчого табору «Медик». Навчально-тренувальний процес здійснювався у 20 секціях спортивної досконалості із загальною кількістю 200 осіб, серед яких 2 майстри спорту міжнародного класу, 6 майстрів спорту, 15 кандидатів у майстри спорту.

Формування мотивації студентів до активної участі у навчально-виховному процесі з фізичного виховання та спортивно-масових заходах здійснюється шляхом створення у ХНМУ умов для вільного вибору студентами виду рухової активності та участі у фізкультурно-оздоровчих заходах за інтересами, оптимізації навчального процесу задля успішного поєднання здобуття освіти та занять обраним видом спорту. Відповідно до рівня спортивної підготовленості, стану здоров'я, спортивної кваліфікації та власного бажання студентів, були сформовані різнорівневі спортивні секції за спеціалізаціями, серед яких найбільш популярними є заняття з фітнесу, каланетики, стрейбінгу, аеробіки, акватренінгу у поєднанні з нетрадиційними методиками східних єдиноборств, йоги та ушу, бодибілдингу тощо.

Відбувалася подальша спеціалізація та індивідуалізація навчально-тренувального процесу студентів-спортсменів для їхньої підготовки до участі у спортивних змаганнях з певного виду спорту місцевого та загальнонаціонального рівнів. У спорті вищих досягнень на рахунку викладачів та студентів такі результати:

- на **міжнародному** рівні двічі призеркою стала Ірина Третьякова – студентка III курсу стоматологічного факультету, яка посіла III місце на Кубку Європи та Чемпіонаті світу зі стрільби з класичного та блочного лука й виконала норматив Майстерки спорту України міжнародного класу;

- на **державному** рівні викладачі та здобувачі освіти ставали призерами 11 разів: **Володимир Коновалов** – доцент кафедри фізичного виховання та здоров'я – у Чемпіонаті України з поліатлону; **Володимир Поручіков** – ст. викладач кафедри фізичного виховання та здоров'я – на Чемпіонатах України з гирьового спорту у командній естафеті, двоборстві, поштовху довгим циклом, в особистому заліку; **Ірина Третьякова** – студентка III курсу стоматологічного факультету – в особистому та командному заліку у Відкритих Всеукраїнських змаганнях зі стрільби з лука «Олімпійські надії», в особистому заліку на Чемпіонаті України зі стрільби з лука в приміщенні, у Всеукраїнських змаганнях зі стрільби з лука «Кубок олімпійського чемпіона Віктора Рубана»;

- на **обласному** та **міському** рівні викладачі та здобувачі освіти університету посіли 8 призових місць: **Максим Парамонов** – студент 4 курсу IV медичного факультету – у Відкритому чемпіонаті Харківської області з класичного жиму лежачи, у чемпіонаті Харківської області з класичного пауерліфтингу; **Ірина Третьякова** – студентка III курсу стоматологічного факультету – у Відкритому турнірі зі стрільби з лука у приміщеннях «Кубок Каразінського університету»; **Микита Захаров** – студент II курсу IV медичного факультету – у міському турнірі «Студентські богатирські ігри 2021»; **Олексій Рукін** – викл. кафедри біологічної фізики та медичної інформатики – у змаганнях з легкої атлетики у

Чемпіонаті м. Харкова «Основ'янська весна» та змаганнях, присвячених Міжнародному жіночому дню.

Таким чином, диференційоване засвоєння студентами навчальних програм за обраним видом спорту дозволяє в університеті вирішувати завдання з розвитку рухових здібностей і функціональних можливостей студентського організму, а також головне завдання – збереження та зміцнення здоров'я молодого покоління.

Естетичне виховання та творча активність студентів. У сфері організації дозвілля та повноцінного відпочинку студентів з урахуванням їхніх інтересів і потреб активно працював Молодіжний центр ХНМУ, що нараховує 28 творчих гуртків та клубів із загальною кількістю учасників понад 530 осіб. Незважаючи на карантинні заходи, творчі колективи Молодіжного центру взяли участь у 29 мистецьких заходах, що відбувалися в режимі online, тричі отримали вищу нагороду Гран-прі і 25 разів посіли перші місця у міжнародних, всеукраїнських фестивалях і конкурсах.

Не залишаються осторонь **виховної роботи іноземні студенти.** З метою адаптації та розширення світогляду іноземних студентів були проведені тематичні заняття та навчальні екскурсії історичними пам'ятними місцями м. Харкова, культурними та мистецькими центрами міста. Іноземні студенти брали активну участь у громадському, спортивно-культурному і науковому житті університету, що сприяло підвищенню студентської міжкультурної комунікації.

Згідно з планом із забезпечення громадської безпеки в навчальному процесі та життєдіяльності ХНМУ, проводилася низка заходів для підтримки громадського порядку та належних умов навчально-виховного процесу в корпусах та гуртожитках університету.

Лікувально-профілактична робота

Клінічна підготовка студентів університету та проведення лікувально-консультативної роботи фахівцями клінічних кафедр у 2021 році проходила у вкрай несприятливих умовах, спричинених зростаючим погіршенням епідемічної ситуації через COVID-19, наявних карантинних обмеженнях у країні, зокрема у закладах освіти та закладах охорони здоров'я, які є клінічними базами кафедр університету.

У 2021 р. університет співпрацював з 72 лікувальними закладами, з яких: 19 закладів обласного підпорядкування (статус некомерційного підприємства мають 17 закладів), з 24 лікувальними закладами міського підпорядкування, які мають статус некомерційного підприємства, з 6 інститутами НАМН України, з 2 відомчими лікувальними закладами та з 21 приватним медичним закладом.

Відповідно до вимог постанови КМУ від 28.12.2020 року № 1337 «Про затвердження Положення про організацію освітнього процесу у закладах охорони здоров'я за участю науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти у сфері охорони», університетом завчасно були надані Подання до Харківської обласної ради, Харківської міської ради, керівництва НАМН України з проханням розглянути питання щодо прийняття рішення по укладанню договорів про спільну діяльність клінічних кафедр університету з підпорядкованими закладами охорони здоров'я, які є їхніми клінічними базами.

На сьогодні отримано рішення Харківської обласної ради, яким затверджено перелік з 18 закладів охорони здоров'я, що є клінічними базами 27 кафедр університету, а також площі приміщень, на яких вони розташовані. Наразі триває процедура укладання договорів. Аналогічна робота ведеться і з Харківською міською радою.

Клінічне і практичне навчання студентів проводять 620 НПП кафедр університету, з них 370 співробітників залучено до виконання лікувальної роботи на клінічних базах кафедр, 103 фахівці вже зареєстровані в системі e-Health. У 2021 році співробітниками клінічних кафедр університету проліковано 76,0 тис. хворих, надано консультативну допомогу 120,0 тис. хворим, з них 77,0 тис. хворим у стаціонарі та 43,0 тис. хворим у поліклініці. За рік проведено 2,3 тис. чергувань по стаціонару, 67 викликів - по лінії екстреної та невідкладної допомоги, під час яких надано допомогу 95 хворим та прооперовано 20 хворих. Співробітниками кафедр хірургічного профілю проведено 19,0 тис. оперативних втручань та 8,5 тис. асистенцій.

24 фахівці університету включені до складу групи експертів Департаменту охорони здоров'я Харківської ОДА, вони надавали вагому організаційно-методичну, консультативну допомогу закладам практичної охорони здоров'я як у плановому, так і в екстреному режимі.

Три завідувачі клінічних кафедр університету включені до групи експертів Національної служби здоров'я за різними напрямками роботи.

Лікувально-діагностична робота також проводилась на базах 3 науково-практичних медичних центрів університету: Університетському стоматологічному центрі ХНМУ, клініці Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ, Навчально-науковому медичному центрі «Університетська клініка» ХНМУ. У 2021 році в університетських навчально-наукових медичних центрах проліковано 39,6 тис. хворих, проконсультовано 85,4 тис. хворих, виконано 900 оперативних втручань.

Відповідно до наказу МОЗ України від 22.02.2019 № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», протягом 2021 року підвищення кваліфікації за фахом лікарської спеціальності пройшли 289 фахівців університету, з них на циклах: стажування – 31, спеціалізації – 31, тематичного удосконалення – 227. У Центральній атестаційній комісії МОЗ України у 2021 році пройшли атестацію на присвоєння або підтвердження кваліфікаційних категорій 424 науково-педагогічні працівники, з них 104 працівники у яких атестація була запланована у 2020 році.

Діяльність з протидії поширенню коронавірусної хвороби COVID-19

Співробітники та здобувачі освіти університету є активними учасниками заходів регіонального та загальнодержавного рівня, спрямованих на протистояння поширенню коронавірусної хвороби COVID-19 та подоланню наслідків, причинених цією хворобою, для здоров'я населення.

З метою розроблення ефективних протиепідемічних та профілактичних заходів, прогнозування поширеності хвороби НПП кафедр епідеміології, інфекційних хвороб, дитячих інфекційних хвороб проводили консультування фахівців ДУ «Харківський обласний лабораторний центр МОЗ України», «Центр

громадського здоров'я МОЗ України» щодо проведення необхідних протиепідемічних і профілактичних заходів, спрямованих на запобігання поширення випадків захворювання на COVID-19 серед населення. Фахівці кафедри епідеміології узяли участь у підготовці короткострокових прогнозів захворюваності на COVID-19 (розроблена математична модель поширення коронавірусної хвороби COVID-19, точність якої складає більше 98%) для внесення коректив у комплекс протиепідемічних та профілактичних заходів, надані пропозиції та доповнення при формуванні комплексного плану протиепідемічних заходів реагування на поширення випадків гострої респіраторної хвороби, спричиненої COVID-19 у Харківській області. Завідувачка кафедри інфекційних хвороб Юрко К. В. входить до складу робочої групи МОЗ із розробки стандартів лікування хворих на цю патологію.

У 2021 році університет продовжував надавати допомогу лікарям практичної ланки щодо боротьби з коронавірусною хворобою COVID-19. Співробітники клінічних кафедр університету постійно були долучені до лікувально-діагностичної та консультативної роботи з цими хворими. Так, співробітниками кафедри інфекційних хвороб на базі КНП ХОР «Обласна клінічна інфекційна лікарня» проліковано і проконсультовано 1320 хворих, на базі КНП ХОР «Обласна клінічна дитяча інфекційна лікарня» фахівцями кафедри дитячих інфекційних хвороб проліковано і проконсультовано більше 800 хворих дитячого віку на коронавірусну хворобу COVID-19. НПП кафедр чергували по лінії екстреної та невідкладної допомоги, проводили консультування закладів охорони здоров'я міста та області. 5 співробітників кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії долучилися до роботи у відділеннях з лікування хворих на коронавірусну хворобу COVID-19 (КНП «Міська клінічна багатопрофільна лікарня № 17» ХМР та КНП ХОР «Обласна клінічна лікарня»).

Зважаючи на складну епідемічну ситуацію, найбільш поширеним гострим професійним захворюванням серед медичних працівників є COVID-19. З метою підтримки медичних працівників міста Харкова та Харківської області, які перехворіли на гостре професійне захворювання COVID-19, на базі клініки Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань університету створено **«Центр реабілітації медичних працівників, які перехворіли на COVID-19»**, основним завданням якого є проведення безкоштовного стаціонарного лікування та реабілітації медичних працівників практичної ланки охорони здоров'я, які перенесли гостре професійне захворювання COVID-19 та мають ускладнення після хвороби.

ХНМУ постійно проводить **заходи безперервного професійного розвитку** лікарів щодо сучасних підходів до надання медичної допомоги при COVID-19, зокрема в січні 2022 року на кафедрі інфекційних хвороб ХНМУ відбулися навчання для лікарів-спеціалістів первинної, вторинної, третинної медичної допомоги, залучених до надання медичної допомоги хворим на коронавірусну інфекцію, на тему «Особливості надання медичної допомоги хворим на коронавірусну хворобу в сучасних умовах». Загальна кількість лікарів, які пройшли навчання, складає 709 осіб, зокрема: лікарі-спеціалісти первинної медичної допомоги – 453 особи; лікарі-спеціалісти вторинної медичної допомоги – 137 осіб;

лікарі-спеціалісти третинної медичної допомоги – 119 осіб. ХНМУ долучився до реалізації серії тренінгів для лікарів первинної медико-санітарної допомоги «Школа лікування COVID-19», що організована МОЗ України, зокрема професорка Юрко К.В. завідувачка кафедри інфекційних хвороб, професорка Чумаченко Т.О. завідувачка кафедри епідеміології, Сушецька А.С., асистент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії були запрошені як тренери для навчання лікарів первинної медико-санітарної допомоги Харківської області.

НПП університету здійснено більше 80 виступів на телебаченні та в інших ЗМІ, проводилась широка просвітницька робота (лекції, вебіари, виступи на конференціях) серед лікарів загальної практики та населення щодо вакцинації, надання медичної допомоги хворим на COVID-19.

В умовах всесвітньої пандемії коронавірусної інфекції **волонтерська діяльність** стала як ніколи важливою та актуальною. Більше ніж 130 студентів та лікарів-інтернів ХНМУ добровільно долучилися до надання медичної допомоги хворим на коронавірусну хворобу (COVID-19) в закладах охорони здоров'я, 30 студентів нашого медичного вишу впродовж 2021 року працювали як волонтери, надаючи гуманітарну допомогу людям, які перебувають в зоні ризику. Продовжив свою діяльність Медичний Call-центр, головною метою якого є підтримка студентів у разі підозри/або захворювання на гостру респіраторну вірусну інфекцію.

На виконання Дорожньої карти МОЗ України з впровадження вакцинації від гострої респіраторної хвороби COVID-19, з метою розширення та розбудови спроможності кадрових ресурсів охорони здоров'я для проведення масової вакцинації у пунктах щеплень, зокрема через залучення студентів старших курсів та лікарів-інтернів закладів вищої освіти, в ХНМУ, на базі університетського навчального центру з питань вакцинації, за підтримки Бюро ВООЗ в Україні, двічі були проведені навчальні тренінги для студентів старших курсів та лікарів-інтернів, які добровільно виявили бажання працювати в мобільних бригадах з вакцинації проти COVID-19 та в центрах вакцинації населення. Близько 100 студентів та лікарів-інтернів і наразі працюють як волонтери в пунктах щеплення та центрах масової вакцинації проти COVID-19 м. Харкова. Ця робота проводилась у співпраці з фахівцями ДОЗ ХОДА.

Зважаючи на зтяжний характер пандемії COVID-19, в університеті були розроблені та постійно реалізуються заходи щодо попередження поширення коронавірусної хвороби COVID-19 серед співробітників, здобувачів освіти задля створення безпечного освітнього середовища.

З цією метою, враховуючи що на сьогодні вакцинація є єдиним найбільш дієвим засобом протидії розповсюдження та попередженню ускладнень COVID-19, університетом, спільно з ДОЗ ХОДА, було організовано проведення вакцинації на двох університетських пунктах щеплення: для співробітників університету та його структурних підрозділів, вітчизняних здобувачів освіти та окремо для іноземних студентів.

Запроваджено постійний моніторинг вакцинованих здобувачів освіти, окремо по кожному курсу, факультету та вакцинованих співробітників університету по всіх структурних підрозділах. Спільно зі студентським самоврядуванням з метою

припинення передачі інфекції у гуртожитках, для студентів було організовано безкоштовне проведення швидких тестів на виявлення антигену SARS-CoV-2.

Університет суворо дотримується вимог всіх нормативно-правових актів з питань запобігання розповсюдженню гострої респіраторної хвороби COVID-19 у закладах освіти. Було встановлено ретельний контроль за проходженням вакцинації всіх співробітників університету, відповідно до вимог наказу МОЗ України від 04.10.2021 року № 2153 «Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним щепленням». На кінець року в ХНМУ вакцинацією охоплено 99,46% співробітників та 79,8% здобувачів освіти. Відсторонене від роботи 7 осіб, що відмовилися від вакцинації, 4 особи мають медичні протипоказання до проведення щеплень проти COVID-19. Наразі в судовому порядку розглядаються три позови до університету від співробітників, які були відсторонені від роботи як такі, що відмовилися від вакцинації. Продовжується робота щодо ревакцинації бустерною дозою. Оперативні дані щодо вакцинації постійно надавалися до МОЗ, МОН України та профільних департаментів.

Міжнародна діяльність у 2021 році

Міжнародна діяльність Харківського національного медичного університету є одним із важливих шляхів розвитку його освітньої і наукової діяльності, здійснювалася відповідно до Концепції розвитку Університету та в рамках Стратегії інтернаціоналізації Харківського національного медичного університету на 2019-2025 роки.

Значно розширилася робота ХНМУ у міжнародних проєктах. У звітному періоді продовжувалась робота за більше ніж 20 проєктами, 3 з яких – проєкти розбудови потенціалу.

Найбільш значні міжнародні проєкти за участю ХНМУ:

1) спільний проєкт з міжнародної кредитної мобільності КА 107 в рамках програми Європейського союзу Еразмус+ разом із Університетом Чукурова (м. Адана, Турецька Республіка);

2) «Діджиталізація післядипломної освіти у медицині» в рамках проєкту міжнародної технічної допомоги «Зміцнення ресурсів для сталого розвитку приймаючих громад на сході України» (GIZ);

3) проєкт Інституту мікробіології Бундесверу (Німеччина) і Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ). Німецька програма з біологічної безпеки, як в Україні, так і в світі;

4) спільний проєкт Міністерства світи і науки України та Американських рад з міжнародної освіти «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти - Academic IQ»;

5) Україно-Швейцарський проєкт «Розвиток медичної освіти» Швейцарський інститут тропічної медицини та громадського здоров'я (Swiss TPH) та інші.

Проєктна діяльність постійно систематизується та розширюється. Подаються нові заявки та спостерігається тенденція до збільшення кількості проєктів для реалізації.

Розбудова партнерських відносин Харківського національного медичного університету із закордонними закладами здійснювалася в рамках укладання договорів і меморандумів про співпрацю. Кількість партнерів збільшується щороку. У 2021 році було укладено 20 договорів про співпрацю з закордонними установами. Тоді як у 2020 році - 15 договорів, а у 2019 та 2018 роках - по 9 договорів відповідно. Станом на кінець 2021 року діючими є **93 угоди про співпрацю**, на стадії підписання знаходиться близько 10 угод. Зростання кількості міжнародних партнерств свідчить про стабільно позитивний імідж університету на міжнародній арені та зацікавленість у співпраці з ХНМУ. Встановлення нових партнерських зв'язків із закордонними навчальними і лікувальними закладами, а також міжнародними організаціями дозволяє на систематичній та регулярній основі здійснювати обмін досвідом, реалізовувати програми академічної мобільності, спільно брати участь у наукових дослідженнях та міжнародних проектах, більш ефективно організувати і проводити наукові заходи (форуми, конгреси, симпозиуми тощо), покращувати якість надання освітніх послуг.

ХНМУ продовжує практику зміцнення кадрового потенціалу за рахунок залучення **5 іноземних висококваліфікованих фахівців - міжнародних експертів**. Так, вже четвертий рік поспіль на посаді професора кафедри спортивної, фізичної терапії та ерготерапії ХНМУ працює доктор Вольфганг Бауермайстер, директор Інституту Болю (м. Мюнхен). У 2021 році 4 іноземними висококваліфікованими фахівцями поповнилися штат кафедр хірургії № 2 (д-р Пламен Стаіков), медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії (д-р медицини Майкл Шенк), внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології імені академіка Л.Т. Малої (д-р філософії Німа Резайі), а також клінічної фармакології та внутрішньої медицини (доцент Смагулова Газіза Ажмагіївна). Наразі ведеться робота з оформлення документів ще двох спеціалістів з Польщі та Туреччини: спеціаліста з торакальної хірургії, доктора Адама Ржехонека та спеціаліста з пластичної хірургії, доктора Хакана Агіра. Така форма міжнародної співпраці дозволяє здобувачам освіти набувати знань за передовими закордонними моделями безпосередньо у ХНМУ, сприяє «домашній інтернаціоналізації».

Також у 2021 році збільшилася кількість запрошених іноземних лекторів, які читали відкриті лекції та давали майстер-класи в онлайн та офлайн режимі. Так, у 2021 році було запрошено **15 іноземних фахівців**, які прочитали **20 лекцій**, та провели майстер-класи.

Академічна мобільність викладачів та студентів поступово відновлюється, продовжується практика проведення віртуальних заходів. Важливим напрямом розвитку можливостей академічної мобільності на сьогодні стає внутрішня мобільність. Серед заходів проведених у 2021 році слід зазначити таке.

У рамках програми академічної мобільності з іноземними партнерами 8 студентів ХНМУ пройшли практичне навчання за кордоном, зокрема 3 студенти - практичне навчання у клініці Заксенхаузен (м. Мюнхен, Німеччина), 3 студенти навчалися у Андижанському державному медичному інституті та ще 2 - на медичному факультеті Вільнюського університету.

7 студентів Андижанського державного медичного інституту долучилися до навчання у ХНМУ.

10 студентів-стоматологів ХНМУ пройшли навчання у віртуальній Зимовій школі «Школа стоматології» Тегеранського університету медичних наук, м. Тегеран, Іран, де лекторами виступали фахівці зі Сполучених Штатів Америки, Китаю, Великої Британії, Пакистану та Фінляндії.

Понад 500 учасників взяли участь у весняному онлайн марафоні-інтенсиві, що був ініційований ХНМУ спільно з Тегеранським університетом медичних наук та Міжнародною науково-освітньою дослідницькою мережею (USERN) за участю лекторів з Ірану, України, Франції, Нідерландів, Німеччини, Азербайджану, Фіджі, США, Великої Британії, Болгарії, Туреччини, Йорданії, Іспанії, Кувейту та інших.

4 молоді вчені ХНМУ представляли наукові досягнення університету на VI Міжнародному конгресі Міжнародної науково-освітньої дослідницької мережі (USERN) в Туреччині.

Університетом спільно з партнерами з Андижанського державного медичного інституту (Узбекистан) проведено міжнародний цикл тематичного удосконалення за темою: «Фармакотерапія захворювань органів травлення», на якому навчання пройшли більше 40 викладачів та лікарів України, Узбекистану.

Близько 30 викладачів пройшли стажування в Університеті міжнародних відносин та соціальної комунікації в м. Хелм, Польща.

40 здобувачів освіти та викладачів ХНМУ стали активними учасниками віртуального навчально-наукового заходу, присвяченого COVID-19, організованого спільно з Університетом медичних наук ім. Ш. Садугі (м. Йазд, Іран).

За звітний період було оформлено 16 закордонних відряджень до 10 країн, з них 2 з метою стажування та 4 для ведення викладацької діяльності у закладах-партнерах.

Протягом звітного періоду університет здійснив прийом 47 гостей у складі 18 іноземних офіційних делегацій.

У звітному періоді Консалтинговою агенцією Cormack Consultancy Group було проведено незалежний аудит міжнародної діяльності ХНМУ та визнано її такою, що повністю відповідає вимогам розвитку сучасного європейського університету.

У 2021 року ХНМУ став членом Організації з PhD програм у біомедицині та медичних науках у Європі - ORPHEUS.

Університет постійно нарощує свій потенціал, формує все більш позитивний імідж, збільшує обізнаність й попит на міжнародному рівні.

Працевлаштування випускників

У складі Навчально-наукового інституту післядипломної освіти працює **сектор сприяння працевлаштуванню випускників**.

З метою сприяння працевлаштуванню випускників налагоджена співпраця з державною службою зайнятості Харківської області – Харківським обласним та міським центрами зайнятості, Департаментом у справах молоді та спорту. У межах угоди про «Спільну діяльність» та «Плану спільних дій» між нашим університетом та міським центром зайнятості, центр надсилає до університету інформацію щодо потреби лікувальних закладів Харківського регіону в лікарях-спеціалістах. Ця інформація розміщується на сайті ХНМУ, доводиться до відома інтернів і

випускників ХНМУ. Проводяться інформаційні заходи для випускників, зокрема у 2021 році були проведені зустрічі директора ННПО ХНМУ В'юна В.В. зі студентами випускних курсів медичних факультетів ХНМУ щодо питань навчання в інтернатурі та працевлаштування, постійно проводиться індивідуальне консультування, пропонуються наявні вакантні лікарські посади в лікувальних установах Харківщини та інших областей, які надали відповідні пропозиції до нашого навчального закладу. За результатами звернень лікарів-інтернів є позитивні результати щодо отримання першого робочого місця після закінчення навчання в інтернатурі.

У 2021 році було проведено низку інформаційних зустрічей зі студентами випускних курсів щодо впровадження нового Положення про інтернатуру, на яких було поставлено та обговорено актуальні для випускників питання нового розподілу в інтернатуру. За результатами цих зустрічей було сформовано перелік питань, що найбільш турбують випускників, і направлено до МОЗ України.

На сайті університету розміщено інформацію щодо техніки ефективного пошуку роботи, наявних вакансій лікарів-спеціалістів у лікувальних установах та організаціях Харкова і Харківської області, інших регіонів України, відкрито вільний доступ до online ресурсу пошуку роботи, який безкоштовно збирає вакансії та пропозиції з сайтів 64 країн світу.

Продовжується робота по **контролю за доїздом випускників** Харківського національного медичного університету до інтернатури шляхом плідної співпраці ННПО ХНМУ з державною службою зайнятості, лікувальними установами та ДОЗ Харківської обласної державної адміністрації, робота з надання одноразової грошової допомоги випускникам, які працюють у ЗОЗ сільської місцевості. Таку допомогу у 2021 році отримали 10 лікарів: Харківська обл. – 8 лікарів; Полтавська обл. – 1 лікар; Чернігівська обл. – 1 лікар.

Соціальний захист співробітників та студентів

У 2021 році в університеті в повному обсязі дотримано вимоги та умов Колективного договору ХНМУ та Статуту ХНМУ. Звітування про їхнє систематичне виконання ректором університету проходить на загальних зборах науково-педагогічного складу університету, присвячених початку нового навчального року у серпні та на Конференції трудового колективу у грудні.

Відповідно до умов колективного договору, при вирішенні пріоритетних питань соціального захисту співробітників та студентів робота проводилася за такими напрямками:

1. Забезпечення регулярної та своєчасної виплати заробітної платні та стипендії, доплат до посадових окладів, надання матеріальної допомоги на оздоровлення під час відпустки.

2. Проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів, консультацій, поглиблених медичних обстежень і лікування співробітників, членів їх сімей у клініках університету.

3. Оздоровлення співробітників та їхніх дітей у санаторіях, на базах відпочинку за рахунок профспілкового бюджету, а студентів – за рахунок адміністрації та профспілок.

4. Підвищення ролі культурно-масової та виховної роботи шляхом організації університетських вечорів відпочинку, концертів художньої самодіяльності та КВК, колективних відвідувань театральних вистав та інших заходів у м. Харкові, екскурсій вихідного дня до інших міст та визначними історичними місцями України.

Протягом 2021 р. своєчасно виплачувалися стипендія студентам та заробітна платня співробітникам. В університеті нараховувалася та виплачувалася матеріальна допомога усім працівникам при наданні щорічної відпустки у розмірі посадового окладу та соціальна допомога студентам, які не отримують академічної стипендії.

Обов'язковий профілактичний огляд проведено співробітникам, які працюють у шкідливих та особливо шкідливих умовах. Усі вони, без винятку, пройшли флюорографічне обстеження, жінкам проведено профілактичне мамографічне обстеження. Співробітникам, за їхніми побажаннями, було проведено поглиблене обстеження та надано висококваліфіковану лікувально-діагностичну допомогу на клінічних кафедрах і в університетській клініці. Проводилось планове оздоровлення співробітників та їхніх дітей за рахунок профспілок. Через карантин у 2021 р. було оздоровлено лише 25 співробітників та 31 дитина.

Неодноразово були організовані заходи відпочинку для співробітників, зокрема відвідування театральних вистав (4 культпоходи), 6 екскурсій вихідного дня визначними місцями Харківщини, поза її межами та ін.

Колективний договір терміном на 5 років між адміністрацією ХНМУ та трудовим колективом був затверджений на конференції трудового колективу ХНМУ 23.12.2019 р. з подальшою реєстрацією в управлінні праці та соціального захисту Шевченківського району м. Харкова 20.03.2020 р. При розробленні Колективного договору адміністрація ХНМУ керувалася Конституцією України, чинним законодавством, а також положеннями обласної галузевої угоди. Усі положення Колективного договору виконуються. На обласному конкурсі колективний договір Харківського національного медичного університету визнаний кращим серед договорів аналогічних закладів.

Реалізація заходів щодо запобігання проявам корупційних правопорушень

У ХНМУ проводиться планомірна та неухильна робота щодо дотримання вимог антикорупційного законодавства. Внутрішні процедури і механізми прийняття, розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інші порушення Закону України «Про запобігання корупції» в ХНМУ реалізувалися відповідно до діючих в університеті: Антикорупційної програми ХНМУ, затвердженої наказом ХНМУ від 10.02.2020р. № 21, «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією в ХНМУ», затвердженого наказом ХНМУ від 24.12.2021р. № 292, «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків в ХНМУ», затвердженого наказом ХНМУ від 24.12.2021р. № 288, наказу ХНМУ від 24.12.2021р. № 297-Адмін. «Про дотримання вимог антикорупційного законодавства при прийомі на роботу та навчання в ХНМУ».

Згідно з Планом заходів, спрямованих на запобігання та виявлення корупції на 2020-2021 роки, затвердженого наказом ХНМУ № 543 від 27.12.2019 року, в університеті:

– співробітникам та здобувачам освіти надавалася методична допомога та проводилися консультації щодо повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень через публікування відповідної інформації в газеті «Медичний університет» та на вебсайті університету. Постійно висвітлювалася інформація з викладенням основних положень закону України «Про запобігання корупції» та інших документів антикорупційного спрямування, зокрема опубліковано роз'яснення Міністерства юстиції України щодо правил декларування майна, доходів, витрат і зобов'язань фінансового характеру. Усі співробітники університету та здобувачі освіти при прийомі на роботу або навчання заповнювали «Лист ознайомлення з відповідальністю за скоєння корупційних дій», який зберігається в особових справах у відділі кадрів;

– каналом повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень є скринька довіри, що розміщена на офіційному вебсайті ХНМУ: dovira@kntmu.kharkov.ua;

– з метою поліпшення умов реалізації конституційного права громадян на звернення, своєчасного та належного реагування на обґрунтовані факти щодо порушення вимог законодавства ведеться «Журнал реєстрації звернень громадян» та «Журнал обліку особистого прийому громадян»;

– усі етапи вступної кампанії 2021 року проводилися в умовах відкритості, гласності та прозорості. За період прийому документів під час вступних випробувань та зарахування у ХНМУ не було виявлено жодної скарги щодо порушення гласності та прозорості при проведенні вступної кампанії цього року;

– ведеться постійний контроль за збереженням державного майна, щорічно проводиться його інвентаризація. З метою запобігання фінансовим правопорушенням, постійно проводиться аналіз фінансової звітності для своєчасного виявлення та усунення можливих недоліків.

У ХНМУ регулярно проводиться робота щодо оцінки корупційних ризиків. Для ідентифікації корупційних ризиків Комісією з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання антикорупційної програми ХНМУ у 2021 році, що була затверджена наказом ректора ХНМУ від 23.03.2021р. № 64, використовувалися нормативно-правові та організаційно-розпорядчі акти, які регулюють діяльність університету, аналіз реалізованих заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків за звітний період, анонімне анкетування осіб, що навчаються в університеті.

За результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності ХНМУ комісією проведено оцінку ймовірності виникнення корупційного ризику, наслідків корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, корупційних ризиків за кількісним рівнем та надано пропозиції щодо їх усунення.

Інформація про результати роботи з профілактики та запобігання проявам посадових зловживань, хабарництва та інших негативних явищ, що проводилася відповідно до Антикорупційної програми ХНМУ, була доведена до відома співробітників та здобувачів освіти на Конференції трудового колективу та на засіданні Вченої ради університету. В університеті створено умови для відкритого контролю за діяльністю вишу, а також за діяльністю органів громадського самоврядування. Звітна інформація розташована на офіційному вебсайті ХНМУ: <https://kntmu.edu.ua/>, у розділі «Діяльність університету». У 2021 році фактів, що

можуть свідчити про вчинення корупційних правопорушень працівниками університету, виявлено не було.

Задіяні інформаційні ресурси – газета «Медичний університет» та вебсайт університету, що мають на меті поширення нормативно-правового забезпечення навчально-виховного процесу в університеті щодо запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, питань гендерного насильства та забезпечення рівних прав жінок і чоловіків, а також протидії булінгу та мобінгу в освітньому середовищі.

Реалізація заходів внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту

Відповідно до статті 26 Бюджетного кодексу України, в університеті на постійній основі організовано внутрішній контроль та забезпечено внутрішній аудит.

Внутрішній контроль забезпечувався, перш за все, постійним процесом контролю ректора за ефективністю роботи кожного структурного підрозділу. Разом з тим, на керівників структурних підрозділів та кожного працівника покладено відповідальність за ефективність роботи системи внутрішнього контролю безпосередньо в структурних підрозділах.

Комплекс заходів внутрішнього контролю, що застосовувався ректором, був спрямований на забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності університету.

При реалізації заходів з внутрішнього контролю застосовувався процес управління ризиками, який полягав у ідентифікації, оцінюванні та визначенні способів реагування на ризики, і заходів контролю з метою запобігання або зменшення їх негативного впливу на досягнення університетом мети та стратегічних цілей в умовах карантинних обмежень.

Так, ректором проводились щотижневі та щомісячні наради з керівним складом університету, на яких обговорювались проблемні питання, що виникали в поточній діяльності. Керівництвом визначалися способи реагування на них, приймались відповідні рішення, у разі необхідності видавалися доручення та контролювався стан їх виконання.

Робота в умовах карантинних обмежень вимагала своєчасних заходів для вдосконалення освітнього процесу, зміцнення матеріально-технічної бази, підвищення кваліфікації викладачів при роботі з відповідним програмним забезпеченням.

На всіх рівнях діяльності університету здійснювались такі заходи контролю, як отримання дозволу відповідальних осіб на виконання операцій через процедуру візування, погодження та затвердження документів, контроль за доступом до матеріальних ресурсів (укладення договорів про матеріальну відповідальність, видача довіреностей, проведення періодичних інвентаризацій активів та зобов'язань), контроль за достовірністю проведених операцій, перевірка процесів та операцій до та після їх проведення, використання ліцензійного програмного забезпечення щодо здійснення бухгалтерського обліку зі своєчасним урахуванням змін чинного законодавства, встановлення режимів доступу до інформаційних ресурсів та облікових записів, розподіл обов'язків та повноважень персоналу,

систематичний перегляд роботи кожного працівника, перевірка дотримання працівниками правил внутрішнього трудового розпорядку, оцінка загальних результатів діяльності університету тощо.

Для більш об'єктивного аналізу результативності системи внутрішнього контролю відділом внутрішнього аудиту також здійснювалася оцінка виконання окремих функцій та завдань на періодичній основі.

Так, у 2021 році проведено 3 внутрішні аудити, а саме: аудит діяльності ННПО ХНМУ щодо надання одноразової адресної грошової допомоги випускникам, які здобули освіту за напрямами і спеціальностями медичного профілю; аудит діяльності відділу кадрів щодо ведення кадрової документації та обчислення педагогічного стажу НПП, які працюють за внутрішнім сумісництвом; аудит діяльності Навчально-наукового медичного центру «Університетська клініка» ХНМУ з питань забезпечення обліку, збереження, використання та списання основних засобів та запасів.

За результатами аудитів надано незалежні висновки про діяльність із зазначених питань та рекомендації для покращення загального стану системи внутрішнього контролю.

Крім заходів внутрішнього контролю, в університеті також здійснювалися зовнішні контрольні заходи.

Так, протягом 2021 року в ХНМУ здійснено 4 зовнішні контрольні заходи, а саме:

- Головним управлінням Держпраці у Харківській області проведено позапланову перевірку дотримання законодавства про працю, порушень не встановлено;

- Головним управлінням Держпраці у Харківській області проведено планову перевірку дотримання вимог законодавства про охорону праці, промислову безпеку та гірничий нагляд, з питань гігієни з праці. Порушення та недоліки, які виявлені проведеним контрольним заходом, усунуто в повному обсязі;

- Державною службою якості освіти України проведено позапланову перевірку дотримання вимог законодавства у сфері вищої освіти з питань підготовки іноземних громадян. Зауваження та недоліки, які були виявлені під час перевірки, усунуто в повному обсязі;

- Уповноваженим із захисту державної мови проведено державний контроль за застосуванням державної мови в ХНМУ, за результатами якого фактів порушення ХНМУ частини першої статті 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» у 2020-2021, 2021-2022 навчальних роках не встановлено.

Серед заходів контролю в ХНМУ розроблена, впроваджена, документально оформлена та підтримується система управління якістю згідно з вимогами державного стандарту ДСТУ ISO 9001:2015, про що свідчить успішне проходження університетом у 2021 році незалежного зовнішнього наглядового аудиту за сертифікаційною системою менеджменту якості (сертифікат № 80059-5546-21 від 08.07.2021 р.). Сертифікат ДСТУ ISO 9001 забезпечує впевненість споживачів у тому, що ХНМУ може постійно та якісно надавати послуги, які відповідають вимогам споживачів та нормативним документам.

В університеті постійно проводиться аналіз функціонування системи внутрішнього контролю, оцінка можливостей її поліпшення і потреб у змінах, забезпечується необхідна компетентність персоналу.

Матеріально-технічна база та фінансово-господарське забезпечення

У 2021 році забезпечення життєдіяльності університету та його підрозділів проводилось згідно з затвердженими планами роботи адміністративно-господарської служби університету. З метою забезпечення університету матеріально-технічними ресурсами, всіма видами комунальних послуг, поліпшення побутових умов навчання, проживання студентів та роботи співробітників університету, забезпечення та якісного проведення навчального та лікувального процесів (зокрема інноваційними технологіями та сучасним обладнанням), були проведені капітальні, поточні, планово-попереджувальні роботи в навчальних корпусах, приміщеннях лікувальних підрозділів, гуртожитках та інших будівлях ХНМУ. При плануванні ремонтних робіт перевага віддавалась впровадженню енергозберігаючих технологій та засобів.

Університет має на балансі 11 будівель, зокрема навчальних корпусів, загальна площа яких становить 58 898 м², а саме за адресою пр. Науки, 4:

- головний навчальний корпус – 15 618,9 м²;
- навчальний корпус «А» – 4 312,5 м²;
- навчальний корпус «Б» – 4 269,7 м²;
- навчальний лабораторний корпус – 10 031,5 м²;
- анатомічний корпус (вул. Сумська, 39) – 2 328,7 м²;
- навчальний корпус «В» (вул. Трінклера, 12) – 2179,9 м²;
- навчальний корпус кафедри медичних катастроф та військової медицини (вул. Трінклера, 12) – 3 280 м²;
- головний корпус НДІ гігієни праці та професійних захворювань (вул. Трінклера, 6) – 7 231,7 м²;
- навчальний корпус НДІ гігієни праці та професійних захворювань (вул. Трінклера, 6) – 738,7 м²;
- Університетський стоматологічний центр (пр. Перемоги, 51) – 6 490,3 м²;
- Медичний фаховий коледж ХНМУ (вул. Ігоря Муратова, 11) – 2416,1 м²;

Для оздоровлення працівників та студентів на балансі університету є Спортивно-оздоровчий табір «Медик», площа комплексу і споруд якого складає 789,6 м².

У власності університету для проживання студентів є 6 гуртожитків загальною площею 33 652,5 м² (житлова площа 14 811,9 м²), кількістю ліжко-місць – 2 166. Однокімнатні квартири під гуртожиток у кількості 20 одиниць (вул. Плеханівська, 57) – площею 683,5 м², десять кімнат під гуртожиток по пров. 23 Серпня, 2 – площею 187,5 м².

До складу університету входять також будівлі медичного призначення із загальною площею 13 910,5 м², які розташовані за адресою вул. О. Шпейєра, 4, а саме будівель:

- поліклініки – 4 901 м²;
- стаціонару – 3 249,2 м²;
- клініки – 4 414 м²;

– Навчально-наукового медичного центру «Університетська клініка» ХНМУ – 91,8 та 1253,7 м².

Дві будівлі університету є пам'ятками архітектури місцевого значення:

– будівля Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань (вул. Трінклера, 6) – охоронний № 42 «Списку пам'яток архітектури», затверджений рішенням Харківського облвиконкому від 30.04.1980 р. № 334;

– головний навчальний корпус (пр. Науки, 4) – охоронний № 37 «Списку пам'яток архітектури», затверджений рішенням Харківського облвиконкому від 30.04.1980 р. № 334.

В університеті всі об'єкти нерухомого майна, які входять до складу матеріально-технічної бази, зареєстровані в установленому чинним законодавством порядку та занесені до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

В університеті продовжуються **капітальні ремонти та технічне переобладнання** структурних підрозділів з метою розвинення їх можливостей, оптимального використання всієї корисної площі та обладнання.

У 2021 р. продовжувалася робота щодо посилення матеріально технічного оснащення підрозділів ННІ ЯО ХНМУ. Було істотно оновлено існуючу базу тренажерів, фантомів та інших приладів інтерактивного навчання Симуляційного центру, закінчено капітальні ремонти приміщення лабораторії клінічних навичок з сімейної медицини, яка була оснащена та відкрита у рамках Україно-Швейцарського проекту. Для оптимізації роботи інституту за рахунок внутрішнього перерозподілу були виділені нові приміщення для розміщення структурних підрозділів, у яких вже закінчуються капітальні ремонти. За рахунок цього всі приміщення підрозділів ННІ ЯО, які стануть вільними (4 поверх УЛК) будуть використані для розширення Симуляційного центру. Таким чином загальна площа центру буде складати майже 1000 кв.м. Також зміцнювалось матеріально-технічне оснащення окремих кафедр – було проведено капітальний ремонт, придбано і встановлено обладнання класу віртуальної реальності кафедри анатомії людини.

Продовжувався розвиток клінік університету та кафедр, що розташовані на їхніх базах. Було завершено капітальний ремонт зі зміною призначення приміщень 6 поверху та двоповерхової прибудови Університетського стоматологічного центру ХНМУ. У Навчально-науковому медичному центрі «Університетська клініка» проведено ремонт навчальних та інших приміщень кафедр медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб; оториноларингології. Проводилися капітальні та поточні ремонти у приміщеннях ННІ гігієни праці та професійних захворювань. Ремонтувалися приміщення кафедри медицини катастроф та військової медицини. Проведено поточний ремонт 1-го та 2-го поверхів будівлі медичного фахового коледжу.

У 2021 році було продовжено капітальні ремонти гуртожитків університету, зокрема гуртожитків №№ 2 та 5. Крім ремонтів житлових кімнат та інших приміщень загального користування (коридори, холи, пральні, кухні), було проведено ремонти фасадів із заміною віконних блоків, оновленням приладів

опалення. Проводився необхідний ремонт інших житлових приміщень університету.

На початку опалювального сезону та з метою ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів було проведено повну ревізію всіх вузлів та устаткування теплоносіїв, трубопроводів системи опалення корпусів та будівель університету. За необхідністю проведено профілактичні та ремонтні роботи.

В університеті вся діяльність щодо проведення розрахунків з юридичними та фізичними особами проводилася згідно з чинним законодавством. Опрацювання договорів, актів виконаних робіт, накладних на товари (роботи, послуги) виконувалось своєчасно і в повному обсязі, платіжні доручення на оплату таких товарів (послуг) надавались до ДКСУ в Харківській області своєчасно.

Відповідно до вимог Закону України «Про охорону праці» та «Правил пожежної безпеки України», у звітний період особлива увага приділялась питанням забезпечення безпеки та створення належних умов праці. Постійно, відповідно до затверджених планів, та за вимогами позапланово проводились всі необхідні заходи з встановлення та дотримання у підрозділах та на кафедрах університету правил пожежної безпеки. Оновлені та введені в дію інструкції з протипожежного режиму та заходи безпеки для приміщень різного типу. Регулярно проводились практичні заняття щодо користування первинними засобами пожежогасіння. Проведено профілактичні роботи на мережах енергоживлення в навчальних корпусах університету.

В університеті постійно проводилися роботи з оновлення навчального та навчально-наукового обладнання, показники придбаного дороговартісного наукового, лікувально-діагностичного обладнання у 2021 р. значно зросли. Продовжувалась робота щодо впровадження сучасних інформаційно-комутаційних технологій в освітній процес. У звітному році було змонтовано та налагоджено обладнання мультимедійних аудиторій у стоматологічному центрі, на кафедрах анатомії людини; гігієни та екології № 2; загальної та клінічної патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна; мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова.

На сьогодні усі кафедри та навчальні підрозділи університету забезпечені **сучасною комп'ютерною технікою** та доступом до Інтернету. У 2021 році для навчальних та наукових підрозділів придбано 36 сучасних комп'ютерів та оновлено існуючий комп'ютерний парк (зокрема придбано 11 ноутбуків, мережеве телефонне обладнання). На сьогодні в університеті працює 27 комп'ютерних класів із загальною кількістю понад 400 робочих місць. Створено екзаменаційні бази для проведення ЄДКІ – на базі Університетського стоматологічного центру (28 локацій) та ННІЯО (22 локації) – з архівуванням аудіо-і відеопотоку проведення екзаменів та автоматичним керуванням розкладу їх проведення.

Локальна Інтернет-мережа зв'язку має пропускну здатність до 1000 Мб/с і об'єднує близько 850 стаціонарних комп'ютерів. В університеті організовано єдину централізовану систему Wi-Fi доступу до інтернету, що забезпечується 250 точками з Wi-Fi концентраторами, які дають можливість підключення до мережі до 25000 абонентів. Також усі гуртожитки університету підключено до мережі Інтернет та поєднано в єдину мережу.

Фінансово-господарське забезпечення

Університет використовує бюджетні кошти загального та спеціального фондів виключно за цільовим призначенням.

У 2021 р. університет не мав заборгованості з жодного виду платежів. Університет не обмежувався лише державним фінансуванням, а й докладав максимальних зусиль для формування спеціального фонду. Окрім коштів, які сплачують студенти за навчання та проживання у гуртожитках, спеціальний фонд поповнюється за рахунок таких послуг, як виконання науково-дослідних робіт, проведення медичних оглядів за договорами, оренда майна, протокольні-інформаційні послуги, послуги з перекладу та ін. Залучені кошти спрямовувались не лише на покриття захищених видатків, а й на потребу приведення в належний стан навчальних, лікувальних корпусів та гуртожитків шляхом їх поточного та капітального ремонту, оновлення існуючих основних засобів, підтримки університету на високому технічному рівні.

У 2021 році діяльність університету, незважаючи на труднощі, які були спричинені запровадженням протиепідемічних заходів, характеризувалася фінансовою стабільністю, що була досягнута завдяки комплексу заходів щодо максимального залучення на навчання студентів, які навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб, раціональному використанню коштів університету. Залишок коштів на рахунках університету за спеціальним фондом без врахування надходжень, отриманих від благодійних внесків, грантів та дарунків на кінець 2021 р. за всіма програмами зріс на 36,5 %.

За підсумками фінансово-економічної діяльності ХНМУ розмір залучених коштів (надходження загальний + спеціальний фонди з урахуванням надходжень, отриманих від благодійних внесків, грантів та дарунків) за всіма програмами, за якими працював університет, склав 847,7 млн. грн, що порівняно з попереднім роком більше на 23,6 %.

Питома вага коштів спеціального фонду в 2021 р. у загальній сумі надходжень становила 74,6 %, загального фонду - 25,4 %. Аналіз надходжень загального та спеціального фонду за всіма програмами наведено в табл. 9.

Таблиця 9

КПКВК 2301020 "Наукова і науково-технічна діяльність у сфері охорони здоров'я"					
Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2020	2021	2021/2020	2020	2021	2021/2020
5 840,3	5 655,8	-3,2%	2 525,4	3 354,0	32,8%
КПКВК 2301070 "Підготовка і підвищення кваліфікації кадрів у сфері охорони здоров'я, підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів закладами фахової передвищої та вищої освіти"					
Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2020	2021	2021/2020	2020	2021	2021/2020
116 973,1	143 350,2	22,5 %	495 970,3	614 039,7	23,9%

КПКВК 2301090 "Загальнодержавні заклади та заходи у сфері медичної освіти"					
Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2020	2021	2021/2020	2020	2021	2021/2020
-	14,8	100%	-	-	-
КПКВК 2301170 "Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій у клініках науково-дослідних установ та в вищих навчальних медичних закладах Міністерства охорони здоров'я України"					
Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2020	2021	2021/2020	2020	2021	2021/2020
50 051,0	63 396,2	26,7%	7 208,7	13 069,9	81,3%
КПКВК 2301190 «Здійснення доплат медичним та іншим працівникам закладів охорони здоров'я, які надають медичну допомогу хворим на гостру респіраторну хворобу COVID-2019, спричинену коронавірусом SARS-Co-V-2, та тим, що забезпечують життєдіяльність населення за рахунок коштів, виділених з фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-2019, спричиненою коронавірусом SARS-Co-V-2, та її наслідками»					
Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2020	2021	2021/2020	2020	2021	2021/2020
3 566,7	-	-100%	-	-	-
КПКВК 2301200 "Спеціалізована консультативна амбулаторно-поліклінічна та стоматологічна допомога, що надається вищими навчальними закладами, науково-дослідними установами та загальнодержавними закладами охорони здоров'я"					
Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2020	2021	2021/2020	2020	2021	2021/2020
2 526,2	3 201,0	26,7%	1 093,7	1 640,6	50,0%
Разом					
Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2020	2021	2021/2020	2020	2021	2021/2020
178 957,3	215 618,0	20,5%	506 798,1	632 104,2	24,7%

За програмою 2301020 "Наукова і науково-технічна діяльність у сфері охорони здоров'я" за спеціальним фондом у 2021 р. надійшло 3 169 тис. грн (без врахування надходжень, отриманих від благодійних внесків, грантів та дарунків); зокрема від основної діяльності – 2 605,6 тис. грн; від оренди майна – 562,5 тис. грн та від реалізації майна – 0,9 тис. грн.

У загальній структурі витрат 67,4 % склала заробітна плата з нарахуваннями; 15,8 % склали витрати на придбання предметів, матеріалів та оплату послуг; 14,9 % - витрати на оплату комунальних послуг; 1,9% - витрати на сплату податків та зборів, обов'язкових платежів до бюджету та інші витрати.

За загальним фондом було використано коштів у розмірі 5 655,8 тис. грн. Майже 80 % використані на виплату заробітної плати науковим працівникам, 15,8 % (896,3 тис. грн.) – на придбання реактивів та інших допоміжних матеріалів.

У 2021 р. за загальним фондом за програмою 2301170 «Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій у закладах охорони здоров'я науково-дослідних установ

та вищих навчальних закладах МОЗ» використано коштів у сумі 63 396,2 тис. грн, з них 50 207,3 тис. грн на виплату заробітної плати з нарахуваннями, 3 222,6 тис. грн – на придбання предметів, матеріалів та медикаментів, 1 958,4 тис. грн. – на продукти харчування, 8 007,9 тис. грн. – на оплату комунальних та інших послуг.

За спеціальним фондом надійшло майже 2 418,8 тис. грн (без урахування надходжень, отриманих від благодійних внесків, грантів та дарунків), що в порівнянні з 2020 роком більше на 72,4 %. У структурі витрат: 91,3 % склали видатки на заробітну плату з нарахуваннями; 8,7 % – витрати на придбання предметів, матеріалів, обладнання та оплату комунальних послуг та інші витрати.

Надходження УСЦ ХНМУ **КПКВК 2301200 «Спеціалізована консультативна амбулаторно-поліклінічна та стоматологічна допомога, що надається вищими навчальними закладами, науково-дослідними установами та загальнодержавними закладами охорони здоров'я»** за спеціальним фондом в 2021 році склали 1365,6 тис. грн., що на 47,4 % більше порівняно з попереднім роком. Основну частину витрат склали витрати на заробітну плату з нарахуваннями – 90,8 %; 4,5 % - витрати на придбання медикаментів; 4,7 % - витрати на оплату комунальних та інших послуг.

Фінансування за загальним фондом у 2021 році склало 3 201 тис. грн. 92,6 % з них складають видатки на заробітну плату з нарахуваннями, 6,4 % - оплата комунальних та інших послуг; 1 % - медикаменти, предмети, матеріали.

Питома вага надходжень за **КПКВК 2301070 «Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації кадрів у сфері охорони здоров'я, підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів закладами фахової передвищої та вищої освіти»** за спеціальним фондом найбільша, а саме 97 %.

У 2021 році за загальним фондом використано коштів у розмірі 143,4 млн. грн, з них 74,8 % на виплату заробітної плати з нарахуваннями, 19,5 % на виплату стипендії, 4,0 % на оплату комунальних та інших послуг; 1,7 % на виплату компенсації за харчування дітям – сиротам, придбання одягу, допомоги при працевлаштуванні.

За спеціальним фондом без урахування надходжень отриманих від благодійних внесків, грантів та дарунків надійшло 602 780,4 тис. грн., що в порівнянні з минулим роком більше на 22,9 %, зокрема від основної діяльності – 584 296,7 тис. грн. (96,9 %), від господарської діяльності – 18 007,4 тис. грн (3 %); від оренди майна - 453,3 тис. грн (0,1 %), від реалізації майна – 23,0 тис. грн, що порівняно з 2020 роком більше на 22,9 %.

Структура витрат спеціального фонду за програмою 2301070 така: заробітна плата з нарахуваннями 365 692,6 тис. грн.(84 %), капітальні витрати 21 369,2 тис. грн. (4,9 %), придбання предметів, продуктів харчування, оплата послуг 29 122,3 тис. грн (6,7 %), оплата комунальних послуг 16 622,7 тис. грн (3,8 %), інші видатки -2563,0 тис. грн (0,6 %).

Від розміщення вільних коштів на депозитному рахунку у 2021 році університетом отримано 11 млн. грн.

У 2021 році витрачено на капітальні видатки 21,4 млн. грн. в т. ч. 8,6 млн. грн на придбання мультимедійного, комп'ютерного, інтерактивного та медичного обладнання для забезпечення навчального процесу університету, 1,5 млн. грн (2679 екземплярів) на придбання книжкової продукції для

поповнення бібліотечного фонду. На проведення капітальних ремонтів гуртожитків, навчальних корпусів, реконструкцію та реставрацію інших об'єктів витрачено 12,8 млн. грн. (в т. ч. 9,0 млн. грн. на капітальний ремонт навчальних корпусів; 3,8 млн. грн. на капітальний ремонт гуртожитків.

Основні проблемні питання діяльності університету

1. Зростання кадрового дефіциту в умовах конкурентного середовища регіону, збереження кадрового потенціалу університету, зокрема якісного складу науково-педагогічних працівників, відповідно до вимог чинних ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти».

2. Модернізація матеріально-технічної бази наукових досліджень. Розширення напрямів та засобів проведення наукових досліджень.

3. Розбудова системи забезпечення якості освіти, розвиток сучасних засобів навчально-методичного забезпечення, покращення матеріально-технічної бази забезпечення навчального процесу.

4. Невизначеність процедури розподілу, порядку вступу до інтернатури випускників закладів вищої медичної освіти та відсутність механізмів урегулювання їхнього подальшого працевлаштування. Забезпечення якості надання освітніх послуг на післядипломному етапі, зокрема шляхом подальшого вдосконалення системи заходів безперервного професійного розвитку лікарів.

5. Отримання дозволу власників закладів охорони здоров'я на укладання договорів про співпрацю (спільну діяльність) клінічних кафедр університету з закладами охорони здоров'я, відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу у закладах охорони здоров'я за участю науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти у сфері охорони здоров'я», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2020 №1337, вирішення питання щодо допуску НПП клінічних кафедр до надання медичної допомоги населенню.

6. Подальший розвиток університетських клінік, їхнього матеріально-технічного забезпечення, можливість надання медичних послуг населенню разом з проведенням освітнього процесу, впровадження інноваційних технологій лікування.

7. Низький рівень фінансово-економічного і матеріально-технічного забезпечення закладів вищої освіти за кошти державного бюджету. Відсутність бюджетного фінансування на придбання предметів і матеріалів, необхідних для організації навчального процесу, утримання будівель в належному стані, придбання меблів та обладнання для кафедр.

8. Встановлений Наказом МОЗ України від 28.03.2011 р. № 284/423/173 граничний розмір вартості проживання у гуртожитках (на сьогодні 800 грн.), не покриває всі видатки на утримання гуртожитків, що ускладнює розвиток та підтримання їх у належному стані.

Шляхи вирішення проблемних питань та першочергові завдання

Проведення заходів зі сприяння прийому на роботу випускників аспірантури та докторантури. Активізація профорієнтаційної роботи зі студентами випускних

курсів з метою їх залучення до наукової роботи та роботи на кафедрах. Вдосконалення процедури добору співробітників для роботи в підрозділах університету з урахуванням їхніх професійних навичок, соціальних вмінь, зокрема цифрової, мовної, комунікативної, управлінської та інших компетентностей. Розроблення системи мотивації відповідно до ключових показників ефективності.

Залучення, як продовження попередніх заходів, до викладацької роботи на кафедрах університету випускників провідних ЗВО, лікарів закладів охорони здоров'я. Розширення можливостей підвищення кваліфікації викладачів через навчання і стажування в закордонних університетах та медичних закладах, участі у міжнародних конференціях, подальший розвиток внутрішньоуніверситетської системи підвищення кваліфікації науково-педагогічного персоналу.

Активна участь науковців у конкурсах на фінансування НДР від МОЗ України, Національного фонду досліджень України, розширення можливостей для науковців щодо отримання міжнародних грантів. Удосконалення моделі планування і виконання наукових досліджень, модернізація підходів до оцінювання наукової діяльності; проведення інноваційних наукових досліджень. Подальша модернізація матеріально-технічної і науково-дослідної бази університету шляхом придбання високотехнологічного устаткування та підвищення ефективності роботи наукового обладнання лабораторій підрозділів університету, професійна підготовка персоналу, залучення висококваліфікованих наукових співробітників.

Постійний розвиток та удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти відповідно до стандартів європейського освітнього простору, системний моніторинг та регулярне оновлення змісту освітніх програм з урахуванням сучасних досягнень медичної науки та практики, потреб ринку праці. Розбудова студентоцентрованого освітнього середовища, укладання, відповідно до вимог сучасності, методичного забезпечення всіх ланок освітньої діяльності в університеті. Подальший розвиток ефективного інформаційно-освітнього середовища, розширення застосування інформаційно-освітніх вебтехнологій, технологій симуляційного навчання, зокрема віртуальної реальності, в освітньому процесі, безпосередньо з метою посилення практичної підготовки фахівців.

Формування пропозицій до нормативної бази з питань порядку вступу до інтернатури випускників закладів вищої медичної освіти та механізмів урегулювання їхнього подальшого працевлаштування після проходження інтернатури, визначеності роботи електронної системи вступу до інтернатури випускників закладів вищої медичної освіти.

Подальша робота по укладанню договорів про співпрацю клінічних кафедр університету з закладами охорони здоров'я різного підпорядкування з метою урегулювання організаційно-правових умов співпраці.

Удосконалення організації лікувальної роботи університетських клінік, клінічних кафедр закладів вищої освіти та надання високоспеціалізованої медичної допомоги населенню науково-педагогічними працівниками клінічних кафедр як невід'ємної складової освітнього процесу.

Постійний моніторинг фінансового стану ХНМУ, своєчасне реагування на зовнішні виклики, які можуть призвести до його погіршення. Введення нових спеціальностей, форм і видів надання освітніх та інших послуг з метою збільшення надходжень до спеціального фонду, ефективно використання коштів.

Вдосконалення системи управління університетом, зокрема фінансово-економічної діяльності, шляхом подальшої цифровізації основних напрямів діяльності, зокрема впровадження єдиної електронної системи управління університетом.

Ректор

В.А. Капустник